

SOSIAALI- JA TERVEYSLAUTAKUNNAN VUOSISUUNNITELMAN RAPORTTOINTI

// Tammi-huhtikuu 2022 //

VUOSISUUNNITELMA 2022

Johtamisjärjestelmä uudistus 2022

- Palvelusuunnitelmat ja vuosisuunnitelmat

- Tampereen strateginen johtamisjärjestelmä uudistui uuden Tekemisen kaupunki -strategian valmistelun myötä. Uudistuksen vaikutuksesta aikaisempi palvelu- ja vuosisuunnitelma (pavu) jakautui vuodesta 2022 eteenpäin kahdeksi erilliseksi asiakirjaksi:
 - valtuustokauden mittaiseksi **palvelusuunnitelmaksi** (pasu) ja
 - vuosittaiseksi vuosisuunnitelmaksi** (vusu).
- Sosiaali- ja terveyspalvelujen järjestämisvastuun siirtymisen vuoksi **sosiaali- ja terveyslautakunta laati vain vuoden 2022 kattavan vuosisuunnitelman.**

Vuosisuunnitelma

- Vuosisuunnitelma tarkoittaa talousarviota sekä pormestariohjelmää.
- Vuosisuunnitelman sisällöistä (viereisessä kuvassa korostetut) raportoidaan lautakunnalle kolme kertaa vuodessa - huhtikuun, elokuun ja vuoden lopun tilanteista. Lisäksi raportoidaan asiakaskokemuksesta.

VUOSISUUNNITELMAN SISÄLTÖ:

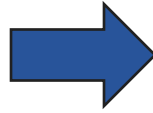
- Johdanto
- Lautakunnan tehtävät
- Vuoden 2022 toiminnan painotukset
- Palveluverkon muutokset
- Riskiprofiili ja keskeisimmät riskienhallintatoimenpiteet
- Hankinnan periaatteet
- Henkilöstö- ja koulutussuunnitelma
- Lautakunnan talous
- Palvelutoiminta (palveluryhmittäin)
 - Toiminnan kuvaus
 - Toiminnan painopisteet ja keskeiset muutokset 2022
 - Suunniteltu palvelutuotanto ja talous

**TOIMINNAN PAINOTUSTEN
RAPORTOINTI 1-4/2022**

Lautakunnan toiminnan painotukset 2022

- Vuoden 2022 **talousarvio** on sosiaali- ja terveyspalvelujen osalta laadittu oheisten, jo kehysvaiheessa vahvistettujen toiminnan painotusten pohjalta.
- Vuoden 2022 **vuosisuunnitelmassa** tarkennetaan, mitä painotukset tarkoittavat käytännön toiminnassa.
- ***Keskeiset vuosisuunnitelman toimenpiteet kuvataan raportissa värillisillä dioilla ja niiden toteumatilanne valkoisilla dioilla.***

Toiminnan painotukset 2022

Ikääntyvän väestön toimintakyvyn ylläpitäminen ja kotona asumisen tukeminen sekä asumispalvelujen henkilöstömäärän vahvistaminen

Perusterveydenhuollon palvelujen turvaaminen koronapandemian aikana ja sen jälkeen

Lapsiperheiden oikea-aikainen tuki ja peruspalvelujen kattavuus

Päihde- ja mielenterveyspalvelujen ja sosiaalityön palvelujen kasvavaan tarpeeseen vastaaminen

Palvelurakenteen muutoksen jatkaminen erikoissairaanhoidon painotteisuudesta kevyempiin palveluihin ja koronapandemiasta aiheutuneen hoitovelan purkamiseen varautuminen sairaalapalveluissa

Palvelujen järjestämisen tuloksellisuuden ja vaikuttavuuden parantaminen tietoa ja teknologiaa hyödyntämällä

Henkilöstön hyvinvoinnin vahvistaminen ja saatavuuden turvaaminen

Toiminnan painotus 2022:

Ikääntyvän väestön toimintakyvyn ylläpitäminen ja kotona asumisen tukeminen sekä asumispalvelujen henkilöstömäärän vahvistaminen

- Ennaltaehkäisevien ja omaehtoisten palveluiden merkitystä lisätään kehittämällä lähitoreja ja ottamalla käyttöön yhteinen asiakkaiden ohjaus- ja neuvontamalli.
- Sairaanhoido-, kuntoutus-, mielenterveys- ja päihdeosaamista vahvistetaan kotihoidossa ja ennaltaehkäisevissä palveluissa. Lisähenkilöstöllä vahvistetaan oikea-aikaista hoitoa ja ennaltaehkäiseviä palveluita sekä vähennetään Acutan ja sairaalahoidon käyttöä. Osaamista vahvistetaan myös Soten yhteisen päihdehoidon tiekartan mukaisesti ja yhteistyössä Tredun oppisopimuskoulutuksella.
- Yhteisöllisyyttä tukevaa kevyempää kampusmaista asumispalvelua kehitetään. Tarvekartoitus ja tiekartta ovat jo valmistuneet.
- Teknologian hyödyntämistä kotihoidossa lisätään. Kuvapuhelimien ja lääkeautomaattien asiakasmäärää kasvatetaan edelleen.
- Vanhuspalvelulain vähimmäishenkilöstömitoitus ympärivuorokautisissa hoivayksilöissä nousee vuoden 2022 alusta 0,6:een. Lisäksi yksiköissä on varattava riittävä erillisresurssi välillisiin tehtäviin. Henkilöstömitoituksen tulee perustua asukkaiden todelliseen palvelutarpeeseen, joka arvioidaan RAI-mittariston avulla. Yksityisten palveluntuottajien osalta Aluehallintovirasto arvioi tarvittavaa henkilöstömitoitusta ja välillisen työn resurssitarvetta toimiluvissa.
- Tehostetun palveluasumisen erityishoivan paikkamäärää kasvatetaan.

RAPORTOINTI: Ikääntyvän väestön toimintakyvyn ylläpitäminen ja kotona asumisen tukeminen sekä asumispalvelujen henkilöstömäärän vahvistaminen

ONNISTUMISET:

- *Lähitoreilla on aloitettu yhteisen ohjaus- ja neuvontamallin koulutus ja pilotointi (Suuntima). Yhteiset Pegasoksen kirjaamisohjeet ovat valmistuneet ja lähitorien yhteinen käsikirja on valmisteilla.*
- *Kuvapuhelimien ja lääkeautomaattien asiakasmäärät ovat kasvaneet tammi-huhtikuussa (kuvapuhelimet 21,3% ja lääkeautomaatit 11,6%) joulukuun 2021 tilanteeseen verrattuna. Kuvapuhelinasiakkuuksien kasvua ovat rajoittaneet maaliskuussa mm. kansainvälinen komponenttipula ja kotihoidon resurssihaasteet.*

POIKKEAMAT JA KORJAUSTOIMENPITEET:

- *Kotihoidon ja ennaltaehkäisevien palveluiden lisähenkilöstöä ei ole saatu rekrytoitua täysin suunnitellulla tavalla. Avoimia toimia on edelleen kaakon, lännen ja koillisen palvelualueilla. Etelän alueella kaikki rekrytoinnin on saatu tehtyä. Myös keskustassa 1.8.2022 alkaen kaikki rekrytoinnit on tehty. Korjaavana toimenpiteenä lisähenkilöstön rekrytoinnit jatkuvat. 41 työntekijää osallistuu Tredun oppisopimuksella järjestettävään kuntoutus-/päihde- ja mielenterveysosaamisen koulutukseen.*
- *Vanhuspalvelulain mukaisen vähimmäishenkilöstömitoituksen turvaamiseksi perustettiin vuodelle 2022 ympärivuorokautiseen asumiseen 64 uutta toimea. Rekrytointihaasteiden vuoksi vain osa näistä on kyetty täyttämään. Huhtikuun lopussa avoimia toimia oli asumispalveluissa kaikkiaan 63 ja avoimia yli kuukauden mittaisia sijaisuuksia oli 20. Korjaavana toimenpiteenä kansainvälistä rekrytointia on pilotoitu ja kilpailutus kansainvälisen rekrytoinnin hankinnasta on käynnistymässä toukokuussa 2022. Kilpailutuksen kautta lisähenkilöstöä on saatavissa aikaisintaan tammikuussa 2023. Oppilaitosten ja TE-keskuksen kanssa tehdään tiivistä yhteistyötä. Oppisopimuskoulutukset ovat käynnistyneet ja myös niiden avulla pyritään saamaan asumispalveluihin hoiva-avustajia ja lähihoitajia.*
- *Yhteisöllisyyttä tukevan kevyemmän kampusmaisen asumisen kehittäminen jatkuu. Välimuotoiseen asumiseen valmistellaan palvelusetelin käyttöönottoa.*
- *Tehostetun palveluasumisen erityishoivan lisäpaikkoja haetaan osana tehostetun palveluasumisen puitehankintaa. Kilpailutus käynnistyy uudelleen toukokuun 2022 lopussa. Lisäpaikat saadaan käyttöön aikaisintaan lokakuussa 2022.*

Toiminnan painotus 2022:

Lapsiperheiden oikea-aikainen tuki ja peruspalvelujen kattavuus

- Lasten ja nuorten mielenterveyspalveluja vahvistetaan, hoitojonoja puretaan ja niiden muodostumista ehkäistään muun muassa lisäämällä ryhmätoimintaa sekä kehittämällä varhaisen vaiheen interventiota.
- Alle 30-vuotiaiden tamperelaisten terapiatakuumallia toteutetaan tehdyn suunnitelman perusteella.
- Lastensuojelussa varaudutaan lainmuutoksen mukanaan tuomiin henkilöstömitoitustilaisuuksiin ja palvelutarpeen kasvuun. Lastensuojelun asiakkuuksien määrän vähentämiseen pyritään mm. lisäämällä henkilöstöä sosiaalihuoltolain mukaisessa sosiaalityössä.
- Aikuisosiaalityössä lisätään ohjaajien määrää lapsiperheiden aikuisten kanssa tehtävän työn kehittämiseksi ja kuntalaisten tasavertaisuuden lisäämiseksi.
- Koulu- ja opiskeluterveydenhuollossa sekä äitiys- ja lastenneuvolatoiminnassa vastataan asiakasmäärän ja tuen tarpeessa olevien määrän kasvuun, oppivelvollisuuden pidentymiseen sekä kansallisten henkilöstömitoitusten muutoksiin muun muassa vahvistamalla mielenterveyden tukea sekä lisäämällä vertaisryhmätoimintaa ja tehostamalla digipalvelujen kehittämistä.
- Lapsiin kohdistuvien väkivaltaepäilyjen selvitysprosesseja sekä väkivaltaa kokeneiden lasten tukemista ja hoitoa kehitetään osana Barnahus-hanketta yhteistyössä Tays-Erva-alueen kanssa.
- Perhekeskusmallia ja sähköistä perhekeskusta kehitetään edelleen yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa ja osana Pirkanmaan tulevaisuuden sosiaali- ja terveyskeskus –hanketta. Lastensuojelun monialaista kehittämistä jatketaan yhteistyössä MONNI-hankkeen kanssa.
- Yhteistyössä Pirkanmaan hyvinvointialueen valmistelun sekä PirSote- ja MONNI -hankkeiden kanssa mallinnetaan maakunnallista lastensuojeluyksikköä erityisen tuen tarpeessa oleville nuorille.

ONNISTUMISET:

- *Nuorisovastaanoton walk in –palvelu käynnistettiin maaliskuun lopussa. Ryhmämuotoista hoitoa on lisätty ja sitä kohdennetaan myös jonossa oleville asiakkaille.*
- *Perheneuvolassa on meneillään Ihmeelliset vuodet –ryhmä kouluikäisille sekä adhd-strategiaryhmä vanhemmille. Syksyllä alkaa Cool kids -ryhmä ahdistuneille lapsille ja heidän perheilleen. Tarkoitus on, että ryhmät pyörivät jatkossa säännöllisesti.*
- *Yhteistyötä on tiivistetty oppilas- ja opiskeluhuollon palvelujen kanssa toimivampien käytänteiden luomiseksi.*

POIKKEAMAT JA KORJAUSTOIMENPITEET:

- *Lasten ja nuorten mielenterveyspalveluiden kysyntä on edelleen kasvanut alkuvuoden aikana. Alkuvuonna palveluissa on usein kysyntää, joka tasaantuu vuoden mittaan. Tilanteen kehitystä seurataan tiivistä, jotta palvelutarpeisiin voidaan vastata.*
- *Lastensuojeluilmoitusten määrä on kasvussa, eikä lakisääteisissä määrärajoissa ole pysytty. Tilanteen korjaamiseksi on laadittu suunnitelma.*
- *Rekrytointihaasteet ja sairauspoissaolot näkyvät monella tapaa toiminnassa.*

Toiminnan painotus 2022:

Päihde- ja mielenterveyspalvelujen ja sosiaalityön palvelujen kasvavaan tarpeeseen vastaaminen

- Aikuissosiaalityö organisoituu uudelleen vuonna 2022. Muutoksen avulla painopistettä siirretään riittävän vahvaan alkuvaiheen tukeen ja monialaiseen työskentelyyn yhdessä asiakkaiden verkostojen kanssa erityisesti sote-keskuksissa.
- Koronapandemian vaikutukset ilmenevät aikuissosiaalityössä entistä monimutkaisempina sosiaalisina ongelmina ja akuutteina kriisitilanteina. Näihin vastaamiseksi aloitetaan ihmisten elinympäristöissä liikkuva sosiaalityö, jonka tavoitteena on löytää asiakkaita, jotka muuten saattaisivat pudota palvelujärjestelmän ulkopuolelle.
- Täydentävän ja ehkäisevän toimeentulotuen yhteyttä sosiaalityöhön vahvistetaan. Asumissosiaaliseen työhön panostetaan kehittämällä liikkuvaa asumisen tukea asumisen kriisitilanteissa Nopsajalka -tiimin avulla ja vahvistamalla asumisneuvontaa.
- Vammaispalvelujen myöntämien apuvälineiden toimittaminen, asennus, huolto ja muut niihin liittyvät palvelut siirtyvät Pirkanmaan apuvälinekeskuksen vastuulle.
- Kehitysvammaisten asumispalveluissa selkiytetään palvelutarpeen arviointia ja sen tukena käytetään muun muassa toimintakyvyn arvioinnin mittaamista (RAI). Tämän lisäksi mitataan asiakkaan tarvitseman tuen määrää.
- Vammaisten palveluissa lasten tilapäishoitoa aletaan järjestää viikonloppuisin oman tuotannon toimintakeskus Tuomikallion tiloissa. Tällä vastataan mm. omaishoidon tilapäishoidon tarpeeseen.
- Päihde- ja mielenterveyspalveluiden asumispalveluita vahvistetaan omassa tuotannossa. Vuoden 2022 aikana siirretään päihde- ja mielenterveysasiakkaille suunnattu tukiasumisen yksikkö Jussi-koti ostopalveluista omaan tuotantoon.
- Mielenterveys- ja päihdeneuvosto aloittaa toimintansa, aluksi määräaikaisena vuoden 2022 ajan.
- Päihdepalvelujen tiekartan toimenpiteitä toteutetaan. Päihdehoidossa panostetaan lääkkeettömiin hoitomuotoihin.

RAPORTOINTI: Päihde- ja mielenterveyspalvelujen ja sosiaalityön palvelujen kasvavaan tarpeeseen vastaaminen

ONNISTUMISET:

- *Aikuissosiaalityössä on järjestäytytty vuoden 2022 alusta uuden organisaation mukaisesti. Toimintamallin uudistamisen myötä sosiaalityöntekijöitä ja -ohjaajia työskentelee eri sote-keskuksissa. Tavoitteena on Tulevaisuuden sote-keskus –mallin mukaisesti kehittää oikea-aikaista, ennaltaehkäisevää ja moniammatillista työtötta.*
- *Aikuissosiaalityön uudessa organisaatiossa on aloitettu Liikkuvan tiimin toiminta osana uusia työmuotoja. Työ toteutuu sekä osana perustyötä että hanketyön vahvistamana (Nopsajalka). Erityisesti on tunnistettu tarve vahvistaa mielenterveystyön monialaista yhteistyötä ja konsultointikäytäntöjä.*
- *Toimeentulotuen yhteyttä sosiaalityöhön on vahvistettu lisäämällä etuuskäsittelyn (palveluneuvojat) ja sosiaalityön yhteistyötä järjestelmällisesti. Taloussosiaalityön sosiaaliohjaaja konsultoi ja järjestää koulutuksia ammattilaisille sekä yhteistyökumppaneille. Talousneuvo lapäivinä jatketaan myös matalan kynnyksen asumisneuvontapalvelun toteuttamista.*
- *Vammaispalveluissa lasten tilapäishoidon palvelu aloitti maaliskuun alussa. Palvelu on saadun palautteen perusteella koettu tärkeäksi ja tarpeelliseksi.*
- *Vammaispalveluissa on mitattu kehitysvammaisten asumispalveluiden asiakkaiden tuen määrää tuntiperusteisella seurannalla.*
- *Päihde- ja mielenterveysasiakkaille suunnattu tukiasumisen yksikkö Jussi-koti on siirtynyt Tampereen kaupungin omaan tuotantoon liikkeenluovutuksella 1.5. alkaen.*
- *Mielenterveys- ja päihdeneuvosto on aloittanut toimintansa helmikuussa 2022.*

POIKKEAMAT JA KORJAUSTOIMENPITEET:

- *Rekrytointihaasteet ja mm. koronapandemiasta johtuvat runsaat poissaolot ovat keväällä 2022 haastaneet aikuissosiaalityötä ja vaikuttaneet uuden toimintamallin edistämiseen niin sote-keskusten sosiaalityössä, liikkuvassa tiimissä kuin hanketyössäkin.*
- *Vammaispalvelujen myöntämien apuvälineiden siirto Pirkanmaan apuvälinekeskukselle on osittain onnistunut, mutta edelleen tarkennetaan käytäntöjä ja tekniikkaa (Effector).*
- *Vammaispalveluissa RAI:n käyttöönotto on viivästynyt. Oman tuotannon osalta käyttöönottoa tehdään loppukevään ja kesän aikana, ja syksyllä ostopalvelujen osalta.*

Toiminnan painotus 2022:

Palvelurakenteen muutoksen jatkaminen erikoissairaanhoidon painotteisuudesta kevyempiin palveluihin ja koronapandemiasta aiheutuneen hoitovelan purkamiseen varautuminen sairaalapalveluissa

- Ikääntyneiden hoitoketjua (koti-Acuta-TAYS-Sairaalapalvelujen kuntoutusosasto) kehitetään yhdessä Pirkanmaan Sairaanhoidopiirin ja Ikäihmisten palvelujen kanssa. Tavoitteena on Acutan ja erikoissairaanhoidon vuodeosastojen käytön vähentyminen ja jatkokuntoutukseen pääsyn nopeutuminen.
- Ympäri vuorokautiseen hoivaan pääsyä kuntoutusosastoilta nopeutetaan yhdessä Ikäihmisten palvelujen, Psykososiaalisen tuen palvelujen ja asiakasohjauksen kanssa.
- Kuntoutustoimintaa vahvistetaan ja kuntoutusjaksoja lyhennetään. Kuntoutusosastojen avoimien hoitaja- ja lääkäri vakanssien aiheuttamaa resurssivajasta korvataan tarvittaessa vuokratyövoimalla. Kuntoutusosastojen resurssia lisätään yhdellä fysioterapeutilla, ja kuntoutusosastojen vakinaisia sijaisia lisätään kahdella hoitajalla. Lisäksi pilotoidaan kannustinmallia kuntoutusjaksojen tehostamiseksi Tammenlehvän kanssa.
- Tutkimus-, kehittämis- ja koulutustoimintaa laajennetaan yhteistyössä Tampereen yliopiston ja oppilaitosten kanssa. Erikoislääkärikoulutusta lisätään ja toiminnallisesti kaksikielinen sairaanhoitajakoulutus (TOKASA-hanke) aloitetaan. Tavoitteena on henkilöstön saatavuuden parantaminen ja tutkimus- ja kehittämistoiminnan liittäminen osaksi perustoimintaa.
- Vammaispalvelujen apuvälineiden siirtyessä Pirkanmaan apuvälinekeskuksen vastuulle, PSHP:n kunnilta perimä erityisvelvoitemaksu maksetaan jatkossa Sairaalapalvelujen budjetista.

RAPORTOINTI: Palvelurakenteen muutoksen jatkaminen erikoissairaanhoidon painotteisuudesta kevyempiin palveluihin ja koronapandemiasta aiheutuneen hoitovelan purkamiseen varautuminen sairaalapalveluissa

ONNISTUMISET:

- *Erikoissairaanhoidon vuodeosastohoidon käyttö on vähentynyt edelleen (hoitajakset -14 % ja hoitopäivät -2 %) suhteessa tammi-huhtikuuhun 2021. Kuntoutuksen tehostamiseen tähtäävän kannustinmallipilotin alustavat tulokset ovat positiivisia.*
- *Lääkäreillä on mahdollisuus suorittaa tiettyjen erikoisalojen erikoistumisopintoja kaupungin sairaalayksiköissä, ja osana TKI-kehittämistä on käynnissä yksi akateeminen tutkimus sekä yksi päättötyö.*

POIKKEAMAT JA KORJAUSTOIMENPITEET:

- *Acuta-päivystyskäyntien määrä on kasvanut 4,8 % vuoteen 2021 verrattuna (tammi-huhtikuu), mutta päivystyskäyntien määrä on kuitenkin 6,7 % pienempi kuin ennen koronapandemiaa vuonna 2019. Päivystyskäytön tarvetta on pyritty vähentämään terveysasemien kiirevastaanotoilla ja lisäämällä ikäihmisten palvelujen virka-ajan ulkopuolista lääkäritukea sekä hankkimalla vuodeosastoille virka-ajan ulkopuolista lääkäripäivystystä.*
- *Hoitajaksojen pituus on samalla tasolla kuin vuonna 2021, ja siirrot erikoissairaanhoidosta jatkohoitoon ovat venyneet vuoteen 2021 verrattuna. Sairauslomien ja täyttämättömien vakanssien aiheuttamaa resurssipulaa on pyritty helpottamaan rekrytointia tehostamalla sekä tarpeen vaatiessa vuokratyövoimalla. Työvoiman saatavuus on kuitenkin edelleen heikkoa. PSHP:n kanssa on käynnistetty yhteinen kotiuttamispilotti, jossa kaupungin kotiutustiimin sairaanhoitaja käy yhdessä PSHP:n työntekijän kanssa tarvittaessa konsultoimassa kotiuttamiseen liittyen PSHP:n vuodeosastolla.*

Toiminnan painotus 2022:

Perusterveydenhuollon palvelujen turvaaminen koronapandemian aikana ja sen jälkeen

- Terveysasematoiminnan mallia jatkokehitetään. Keskiössä ovat hoidon jatkuvuuden turvaaminen, asiakkaan ja ammattilaisen välisen yhteydenpidon helpottaminen sekä ammattilaisten oman työn hallinnan vahvistaminen.
- Asiakkaiden suun terveyden ongelmia ennaltaehkäistään aiempaa kattavammin suuhygienistien ja hammaslääkäreiden työnjakoa kehittämällä. Asiakkaat saavat enemmän tukea omahoitoonsa, ja suuhygienistit voivat palvella asiakkaita useammassa asioissa hammaslääkäreiden tukemina.
- Kasvavaan palvelutarpeeseen vastaamiseksi vastaanottopalveluihin on suunniteltu vahvistusta mielenterveys- ja päihdetoiminnan resursseihin. Tavoitteena on, että asiakkaiden mielenterveys- ja päihdeasioita voidaan hoitaa ja käsitellä laajasti eri palveluryhmän palveluissa. Koulutusta ja konsultaatiomahdollisuuksia mielenterveys- ja päihdeasioiden hoitamiseen ja kohtaamiseen tarjotaan laajasti koko henkilöstölle.
- Yhteistyötä sosiaalipalvelujen kanssa tiivistetään ja systematisoidaan. Tavoitteena on, että sosiaali- ja terveyspalvelujen yhteisasiakkaat tunnistetaan ja asiakkaita voidaan hoitaa verkostomaisemmin.
- Tutkimus- ja oppilaitosyhteistyö tiivistyy suun terveydenhuollon palveluissa, kun hammaslääketieteen professuuri perustetaan Tampereen yliopistoon.

RAPORTOINTI: Perusterveydenhuollon palvelujen turvaaminen koronapandemian aikana ja sen jälkeen

ONNISTUMISET:

- *Terveysasematoiminnan uutta mallia on alettu kehittää yhdessä henkilöstön kanssa Kaukajärven ja Lielahden terveysasemilla.*
- *Työnjaon kehittämisen myötä hammashoitajille ja suuhygienisteille ohjautuu aiempaa suurempi osuus lapsista ja nuorista.*
- *Terveysasemien ammattilaisille on järjestetty koulutuksia päihde- ja mielenterveysasiakkaiden hoidosta, ja lyhytpsykoterapian palvelusetelien käyttö on lisääntynyt.*
- *Yhteistyötä sosiaalipalvelujen kanssa on edistetty yhteisissä tapaamisissa ja verkostoissa niin suun terveydenhuollon palveluissa kuin vastaanottotoiminnassa.*
- *Tampereen yliopistoon perustettiin suun terveydenhuollon professori, johon valittiin vastaanottopalveluissa työskentelevä ylihammaslääkäri. Palveluryhmä osallistuu suuhygienistikoulutuksen järjestämisen sekä hammashoitajien muuntokoulutuksen valmisteluun Tampereella.*

POIKKEAMAT JA KORJAUSTOIMENPITEET:

- -

Toiminnan painotukset 2022:

- 1) *Henkilöstön hyvinvoinnin vahvistaminen ja saatavuuden turvaaminen*
- 2) *Palvelujen järjestämisen tuloksellisuuden ja vaikuttavuuden parantaminen tietoa ja teknologiaa hyödyntämällä*

- **Henkilöstön hyvinvoinnin vahvistaminen ja saatavuuden turvaaminen**

- Työntekijäkokemusta seurataan kaikissa palveluryhmissä säännöllisillä kyselyillä. Vastaanottopalveluissa pilotoidaan lisäksi päivittäisen työntekijäkokemuksen keräämistä työyksiköihin sijoitetuilla tablettilaitteilla. Työntekijäkokemuksen ja muun henkilöstön hyvinvointia kuvaavan tiedon perusteella suunnataan kehittämistoimenpiteitä. Esimerkiksi Psykososiaalisen tuen palveluissa työhyvinvointia edistetään lisäämällä koulutusta ja huolehtimalla ajantasaisesta viestinnästä.
- Henkilöstön saatavuushaasteeseen vastataan sosiaali- ja terveyspalveluissa laajalla keinovalikoimalla. Yhteistyötä tehdään tiiviisti TE-palvelujen ja oppilaitosten kanssa (TREDU, TAKK, Tampereen yliopisto). Lisäksi hoiva- sekä sosiaali- ja terveysalan opiskelijoille tarjotaan oppisopimuspaikkoja. Ikäihmisten palveluissa jatketaan lisäksi jo alkanutta kansainvälistä rekrytointia ja koulutusyhteistyötä henkilöstön saamiseksi hoiva-avustajan, lähihoitajan ja sairaanhoitajan tehtäviin. Psykososiaalisen tuen palveluissa on lisätty myös erilaisten sosiaalisen median välineiden käyttöä (mm. rekrytointivideot).

- **Palvelujen järjestämisen tuloksellisuuden ja vaikuttavuuden parantaminen tietoa ja teknologiaa hyödyntämällä**

- Uusia tiedolla johtamisen ratkaisuja kehitetään ja otetaan käyttöön, jotta ratkaisut ovat mahdollisimman varhain käytettävissä myös hyvinvointialueella. Esimerkiksi sairaalapalveluissa otetaan käyttöön yksiköille yhteiset toimintamallit asiakaspalautetiedon keräämiselle, käsittelylle sekä hyödyntämiselle toiminnan kehittämisessä ja johtamisessa. Vastaanottopalveluissa puolestaan selvitetään mahdollisuuksia laajentaa mobiiliasiakaspalautteiden käyttöönottoa.

RAPORTOINTI: Henkilöstön hyvinvoinnin vahvistaminen ja saatavuuden turvaaminen

ONNISTUMISET:

- Henkilöstön saatavuuden haasteet ovat keskeinen työhyvinvointia heikentävä tekijä. Henkilöstön saatavuutta on pyritty parantaan muun muassa Kesäsijaisten rekrytointikampanjalla. Yhteistyötä on tehty tiivistii eri tahojen, kuten oppilaitosten, kanssa ja oppisopimuskoulutus on alkamassa syyskuussa ikäihmisten ja psykososiaalisen tuen palveluryhmissä. Koulutusta markkinoidaan ja toteutetaan laajasti eri toimijoiden yhteistyönä. Myös harjoittelijoita pyritään saamaan yksiköihin yhteistyössä oppilaitosten kanssa. Rekrytointi ulkomailta on sujunut hyvin ja pilotti lähenee loppuaan.*
- Henkilöstön hyvinvointia vahvistetaan myös esimerkiksi koulutuksilla ja ajantasaisella viestinnällä. Viestinnässä on panostettu erityisesti Pirkanmaan hyvinvointialueen valmistelun etenemisestä tiedottamiseen. Henkilöstöllä on myös ollut mahdollisuus esittää omia kysymyksiään, ideoitaan ja huoliaan hyvinvointialueen valmistelijoille. Muutostukea on tarjottu koko alkuvuoden 2022 niin esihenkilöille kuin henkilöstöllekin.*

POIKKEAMAT JA KORJAUSTOIMENPITEET:

- Ikäihmisten palveluissa avoimia toimia oli huhtikuun lopussa 170, ja avoimia yli kuuden kuukauden sijaisuuksia oli 83. Henkilöstövaje heikentää henkilöstön työhyvinvointia ja jaksamista. Työhyvinvointi ja palvelujen laatu heikkenevät turvauduttaessa tilapäiseen vuokratyövoimaan. Henkilöstöä pyritään lisäämään yllä kuvatuilla keinoilla.*
- Suun terveydenhuollon ja terveysasematoiminnan palvelujen hoitohenkilökunta on kuormittunut ja työhyvinvoinnin haasteet ovat merkittäviä. Henkilöstössä on ollut paljon vaihtuvuutta, mikä vaikuttaa suoraan perustoiminnan järjestämiseen rekrytointihaasteellisella alalla.*
- Koko kaupungin laajuista työntekijäkokemusta kuvaavaa QWL -kyselyä ei ole tehty alkuvuonna 2022. Ensimmäinen kysely on tulossa elokuussa. Tämän vuoksi työntekijäkokemuksesta ei ole vertailukelpoista tietoa vuodesta 2022, eikä toimenpiteitä työntekijäkokemuskyselyn pohjalta ole voitu tehdä.*

RAPORTOINTI: Palvelujen järjestämisen tuloksellisuuden ja vaikuttavuuden parantaminen tietoa ja teknologiaa hyödyntämällä

ONNISTUMISET:

- *Sairaalapalveluissa on aloitettu systemaattinen asiakaspalautteen kerääminen ja seuranta. Menossa on yksiköiden yhteisten toimintamallien luominen asiakaspalautteen hyödyntämiseksi toiminnan kehittämisessä ja johtamisessa.*
- *Vastaanottopalveluissa työntekijäkokemuksen tablettilaitteet on otettu käyttöön viidellä terveystasemalla.*
- *Suun terveydenhuollon mobiilipalautteen myötä annetun palautteen määrä on moninkertaistunut. Palautetta pystytään hyödyntämään kohdistetusti niin onnistumisten osoittamiseen kuin epäkohtien oikaisemiseen. Suun terveydenhuollon BI-raportointia on edistetty, jotta ylin ja lähijohto pääsisivät tarkastelemaan kattavasti toiminnan tietoja johtamisen ja päätöksenteon tukena. Raportointia on rakennettu niin, että se olisi mahdollista toteuttaa myös hyvinvointialueella. Vastaanotto toiminnan BI-raportointia on edistetty tietosisältöjä ja näkymiä lisäämällä.*
- *Lasten, nuorten ja perheiden palveluryhmässä on kehitetty tiedolla johtamisen tueksi lähiesimiesten käyttöön BI-raportointia.*
- *Ikäihmisten kotihoidossa on tunnistettu vähäisen palvelutarpeen asiakkaita. Palveluita on pystytty järjestämään heille teknologian avulla, kuten lääketautomaattien ja kuvapuhelimien avulla.*

POIKKEAMAT JA KORJAUSTOIMENPITEET:

- *Valmistautuminen hyvinvointialueelle siirtymiseen on vähentänyt uusia tiedolla johtamisen ja teknologian hyödyntämisen avauksia. Kehittämisessä on painotettu käytössä olevien toimintamallien syventämistä ja juurruttamista*

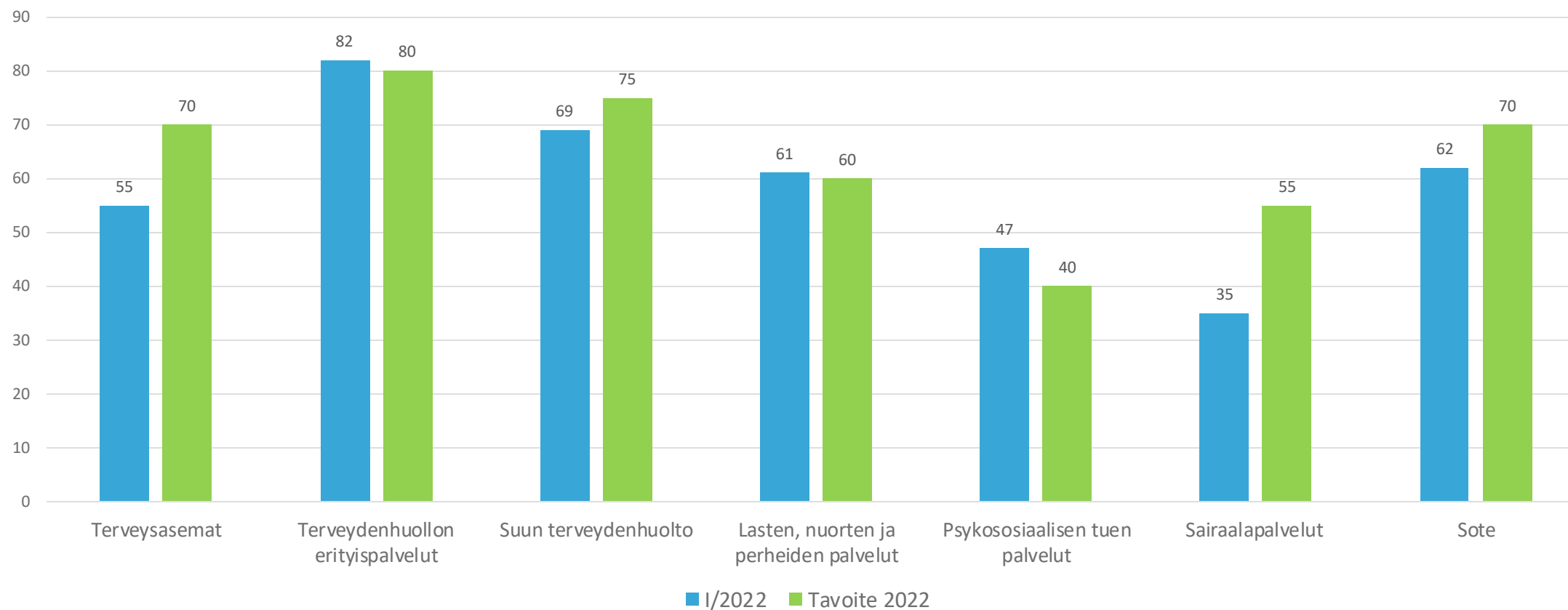

ASIAKASKOKEMUS 1-4/2022

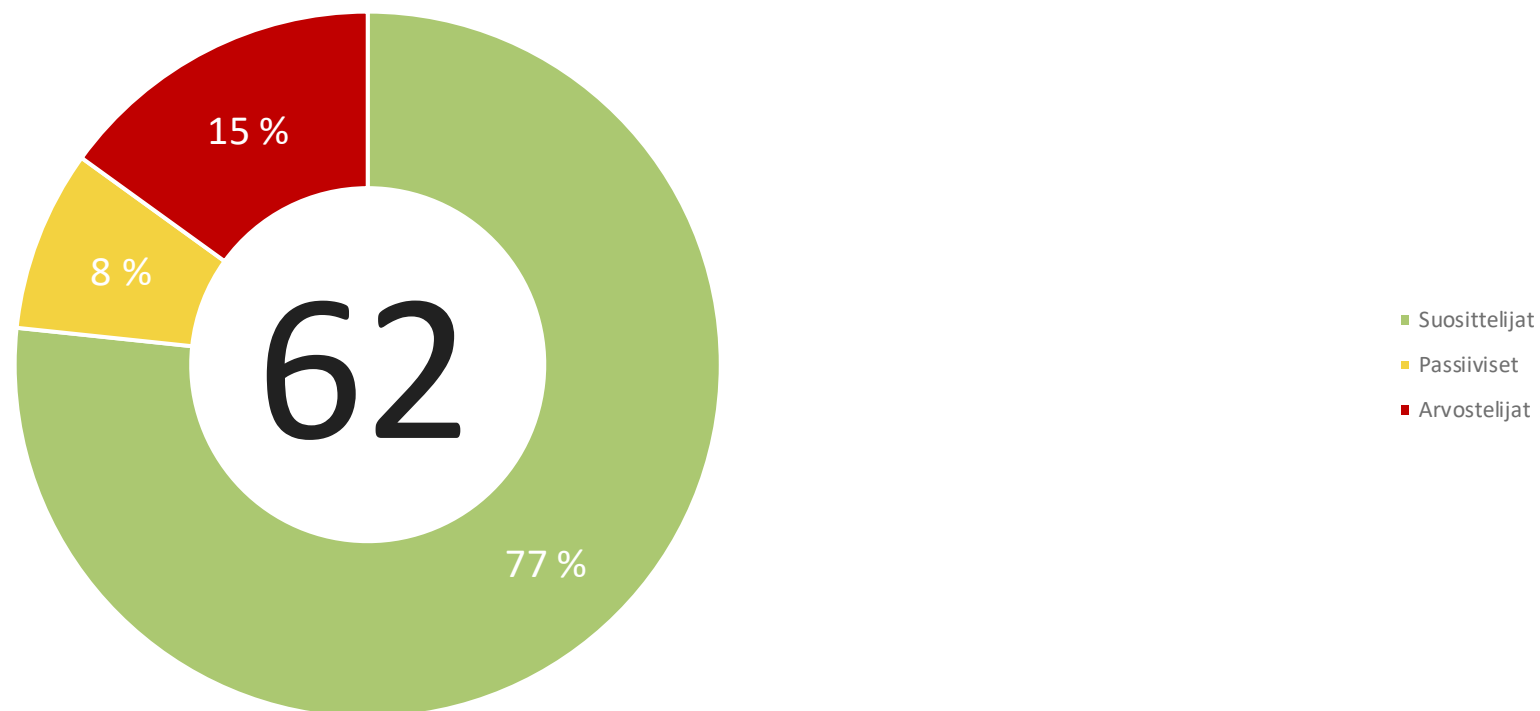
Asiakaskokemuksen mittaaminen

- Tampereella seurataan asiakastyytyväisyyttä NPS-kyselyllä (Net Promoter Score).
- Kyselyssä pyydetään asiakasta arvioimaan palvelua kysymyksellä ”Kuinka todennäköisesti suosittelisit palvelua ystävälle tai läheiselle”
 - Vastaus annetaan asteikolla 0-10
 - Vastaajat lajitellaan seuraavasti
 - Suosittelijat 9-10
 - Passiiviset 7-8
 - Arvostelijat 0-6
 - NPS-arvo lasketaan kaavalla: suosittelijoiden osuus – arvostelijoiden osuus = NPS
 - **NPS-arvo asettuu -100 ja 100 välille**

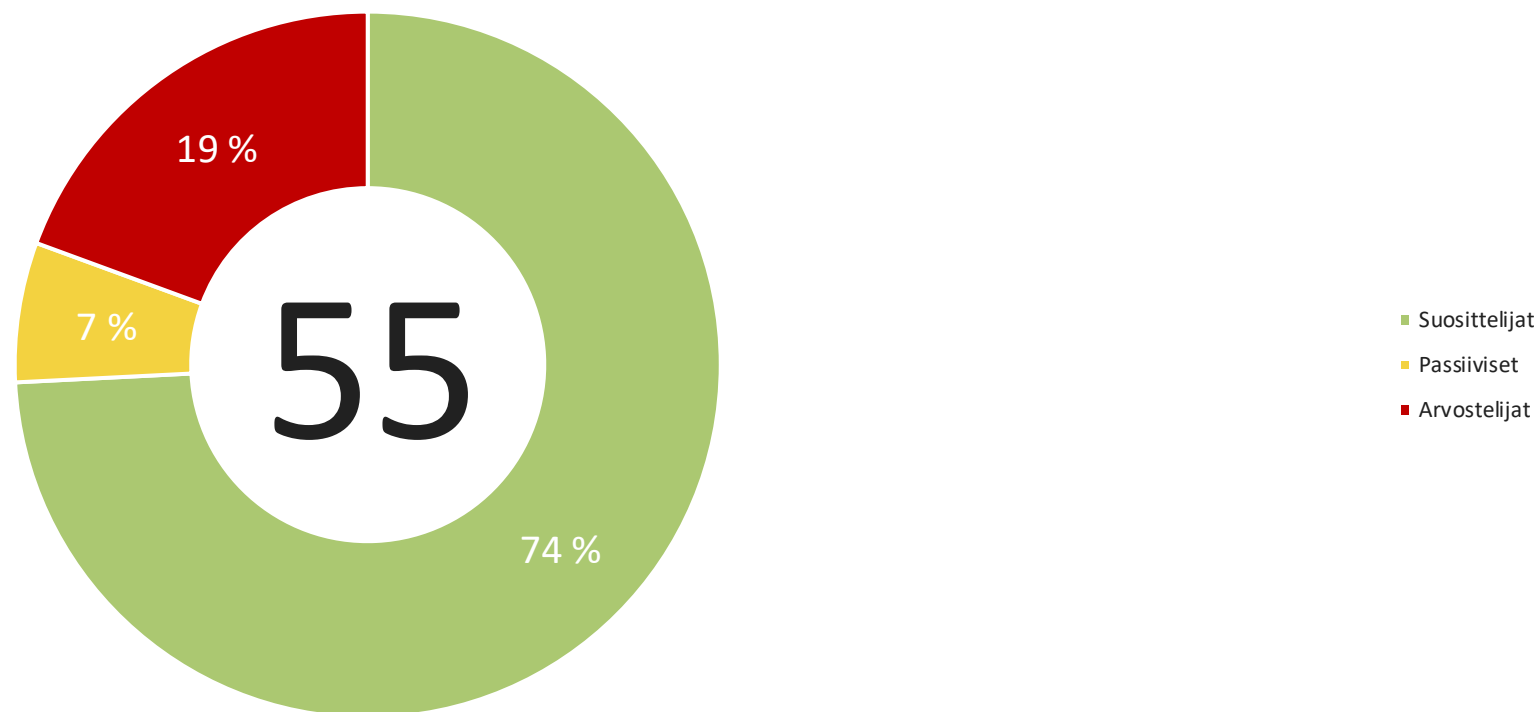
NPS-pisteet suhteessa tavoitteeseen

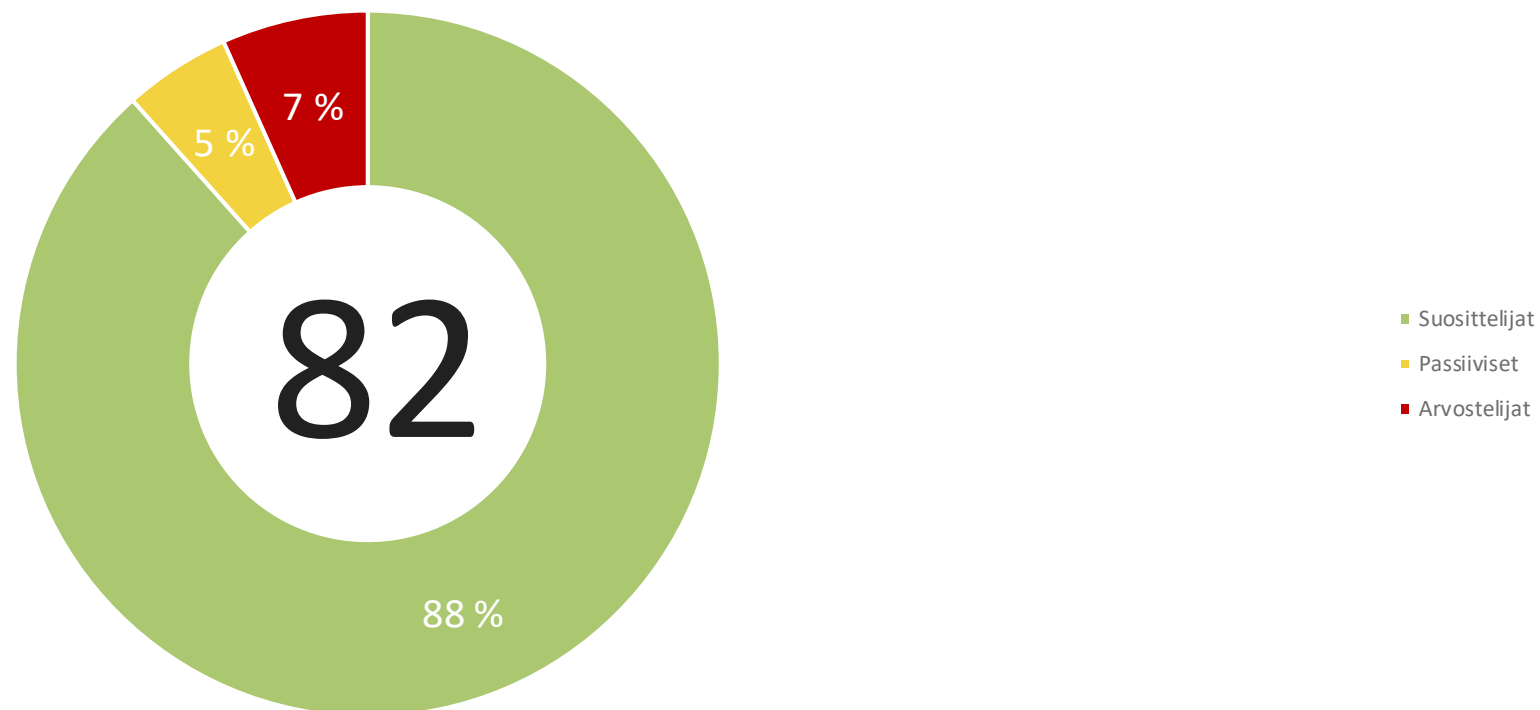
Sosiaali- ja terveystalvet 1-4/2022

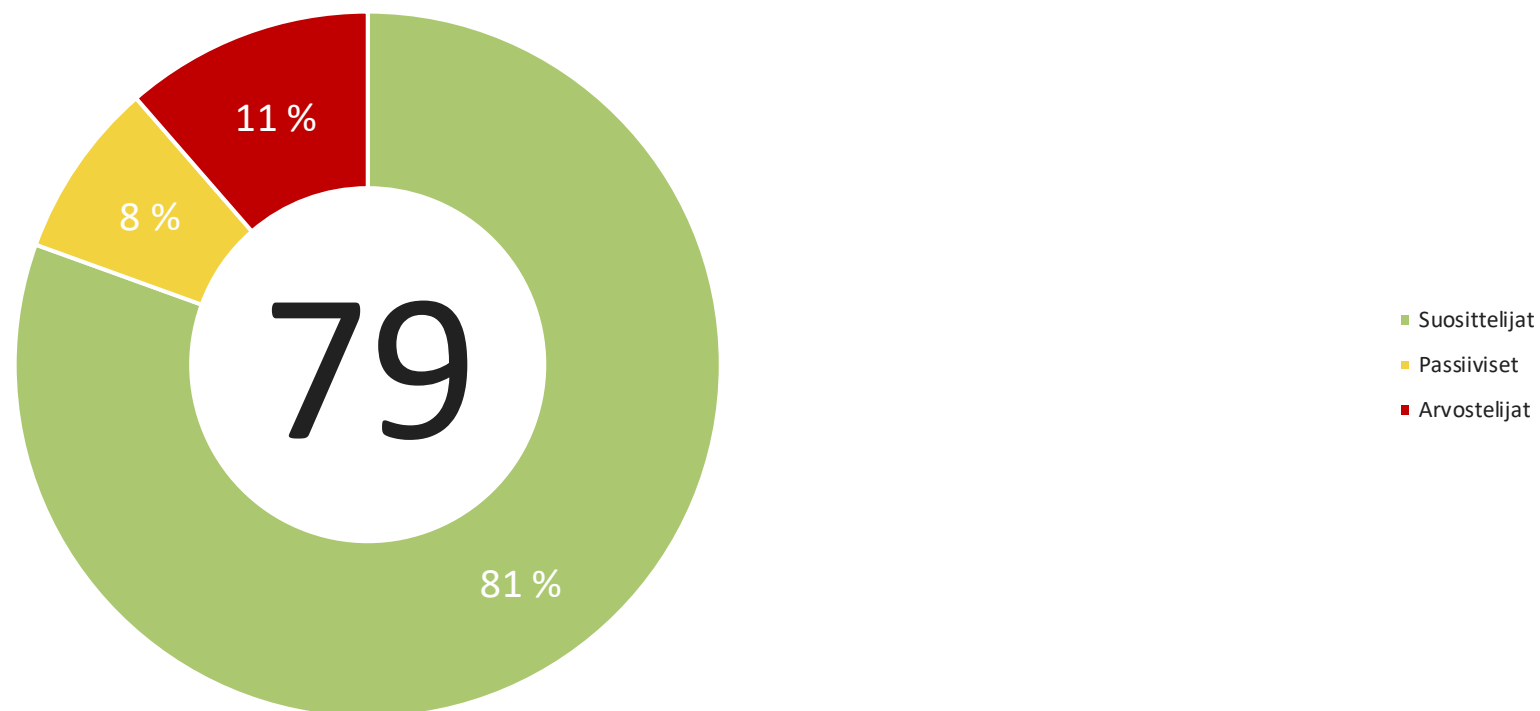
Terveysasemat 1-4/2022

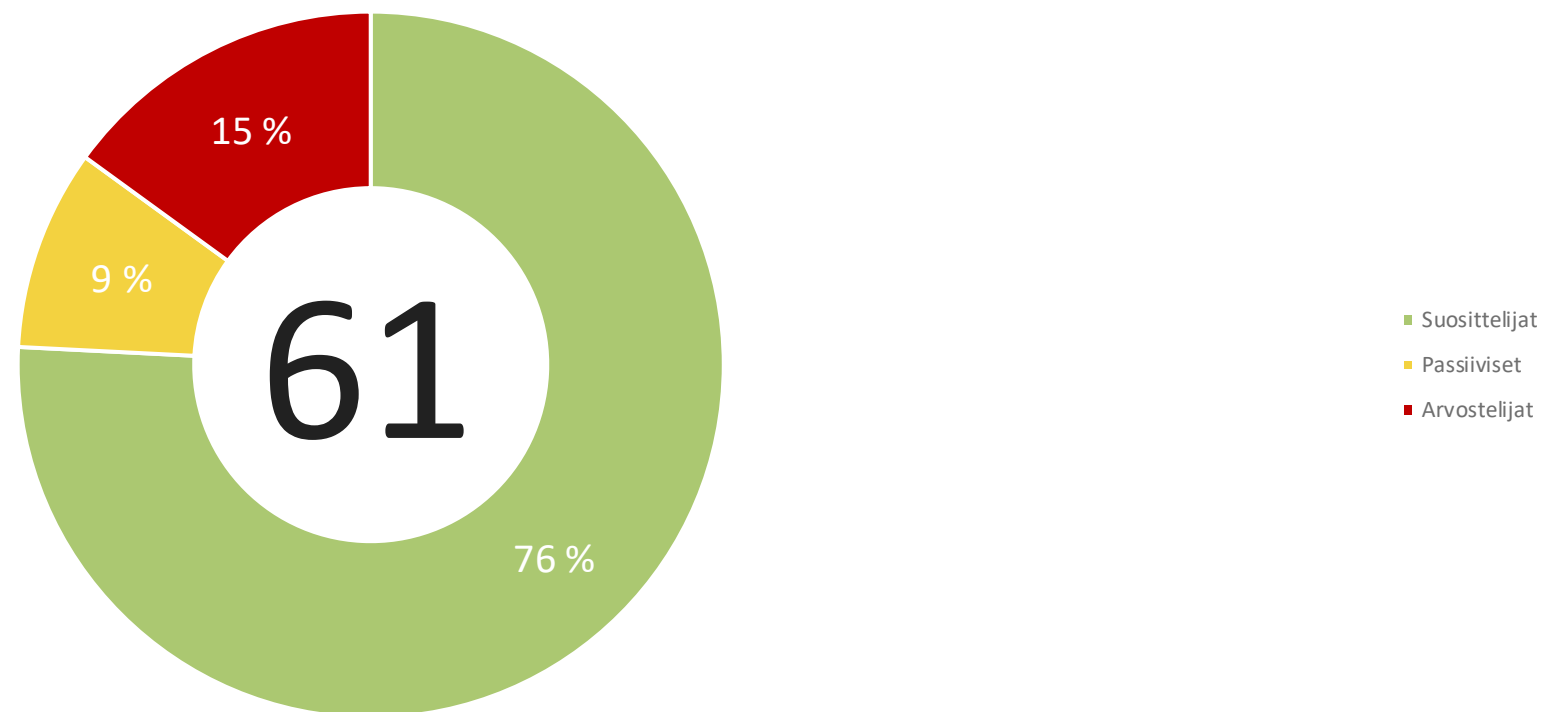
Terveydenhuollon erityispalvelut 1-4/2022

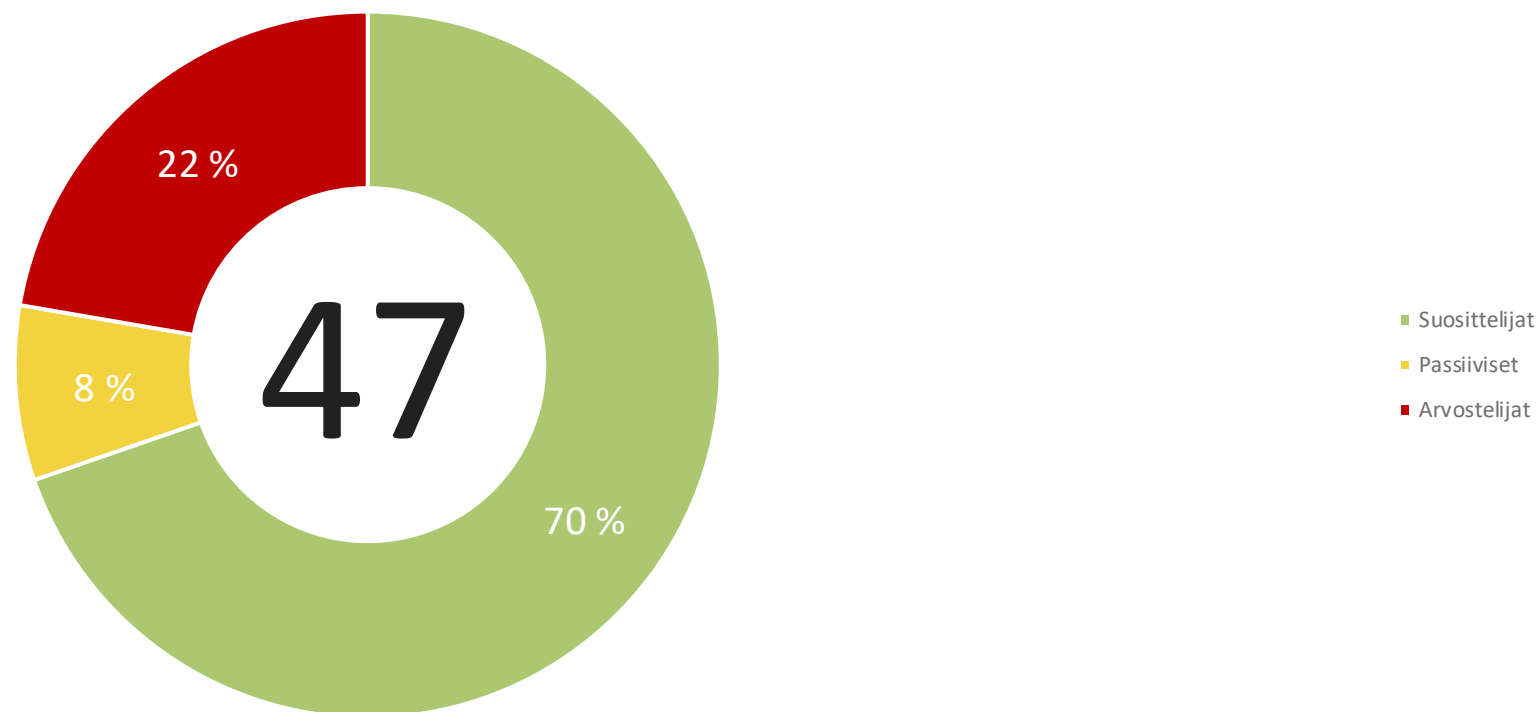
Suun terveydenhuolto 1-4/2022

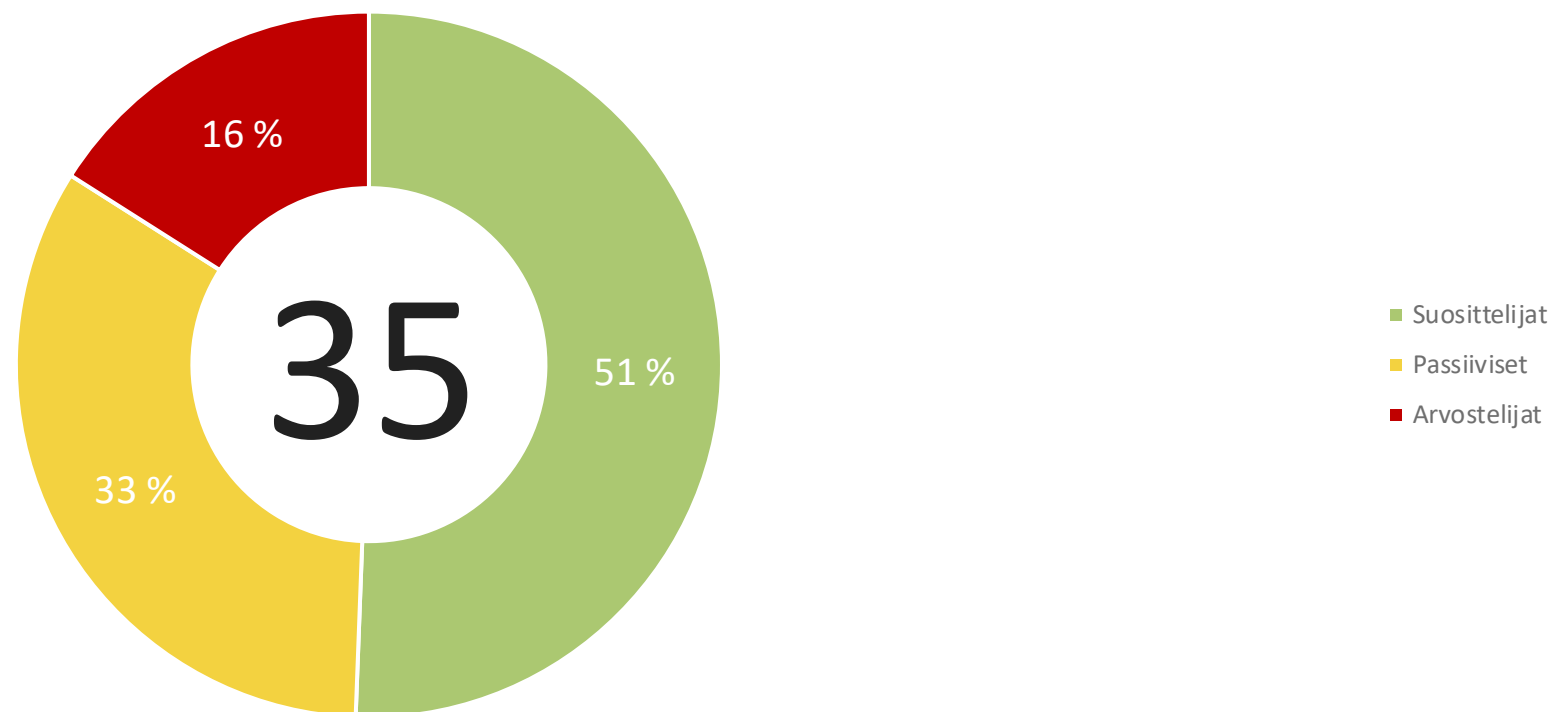
Lasten, nuorten ja perheiden palvelut 1-4/2022

Psykososiaalisen tuen palvelut 1-4/2022

Sairaalapalvelut 1-4/2022

RISKIENHALLINTA 1-4/2022

Sote-uudistuksen valmistelu ja toteutus

- Hyvinvointialueen valmisteluun on siirtynyt lisää henkilöitä, mikä lisää palveluryhmien johtamiseen liittyvää avainhenkilöriskiä. Tulevat rekrytoinnit haastavat johtavassa asemassa olevia työntekijöitä sekä tehtävien priorisoinnin että jaksamisen osalta. Syksy tulee olemaan valmistelutyössä erityisen kiireinen. Riskiä on pyritty hallitsemaan muutostuen avulla ja tehtäväjärjestelyin.
- Viestintä on kriittinen osa uudistuksen toteutusta. Henkilöstö- ja asiakasviestinnän vastuu ja painopiste tulee siirtymään syksyllä vahvemmin hyvinvointialueen valmisteluorganisaatiolle. Kaupunkitasoinen ja sosiaali- ja terveyspalvelujen oma viestintä täydentävät kokonaisuutta.
- Jatkuvuuden hallinta on nostettu kaupungin sote-siirtoprojektin keskeiseksi teemaksi. Riskiarvioita ja toimenpiteitä on mietitty myös palvelutoiminnan näkökulmasta, ja näistä käydään aktiivista vuoropuhelua hyvinvointialueen valmistelun kanssa.
- Sote-uudistuksen valmistelu ei ole vielä vaikuttanut merkittävästi hoiva- ja hoitotyötä tekevään henkilöstöön. Esihenkilöillä ja hallinnossa valmistelu on lisännyt työn määrää ja herättänyt huolta muun muassa tietojärjestelmien muutoksista, niiden käyttöönoton nopeudesta ja koulutuksen riittävydestä.

Kasvatavat palvelutarpeet ja hyvinvointierot

- Koronapandemian aikana syntyneet hoito- ja sosiaalinen velka kuormittavat edelleen palveluita.
- Ukrainasta sotaa paenneiden henkilöiden vastaanotto on lisännyt sosiaali- ja terveyspalvelujen kuormitusta. Tasa-arvoisuuteen suhteessa muihin väestöryhmiin tulee kiinnittää huomiota. Kaupunkitasoisesta projektista saadaan apua tilanteen koordinaatioon.
- Ikäihmisten palveluissa vähäisen palvelutarpeen asiakkaita on pyritty uudelleen ohjaamaan kotihoidosta kevyempiin palveluihin. Palvelutarpeet ovat kotihoidossa kasvaneet ja liittyvät erityisesti päihde-/mielenterveysongelmiin ja sosioekonomisten erojen kasvuun.
- Tiedolla johtamisen ratkaisujen viivästyminen järjestämisvastuun siirtymävaiheessa hankaloittaa vaikuttavaa palvelujen järjestämistä. Riskiä pyritään pienentämään osallistumalla aktiivisesti tiedolla johtamisen valmisteluun hyvinvointialueella, ja tuomalla Tampereen toimintaympäristön tarpeita esiin.

RISKIENHALLINTA: MAHDOLLISET UHAT JA NIIDEN HALLINTAKEINOT 2/2

Työhyvinvoinnin ja jaksamisen vaarantuminen

- Jatkuvat haasteet henkilöstön saatavuudessa kuormittavat edelleen työyhteisöjä, esihenkilöitä ja johtoa. Mitoitusvaatimukseen on vaikeuksia vastata. Riskinä on, että työhyvinvoinnin heikentyminen vie ammattilaisia toisille työnantajille ja aloille. Hallintakeinoja kuvataan aiemmin raportissa.

Osaamisen ja rekrytoinnin vaarantuminen

- Henkilöstön saatavuusongelmista johtuen rekrytoitavalta henkilöstöltä ei voida edellyttää yhtä pitkää työkokemusta kuin aiemmin.
- Sote-uudistuksesta johtuva muutostilanne saattaa lisätä henkilöstön vaihtuvuutta, joten osaamisen varmistaminen ja tiedon siirtäminen ovat tärkeässä asemassa. Avainhenkilöriskejä tunnistetaan ja ennakoidaan.
- Ikäihmisten palveluissa vuokratyövoiman tarve on lisääntynyt entisestään kotihoidossa ja asumispalveluissa. Vuokratyövoiman osaamisessa on esiintynyt puutteita. Jatkuva henkilöstövaje ja rekrytointien haasteellisuus vaarantavat myös vakituisen henkilöstön osaamisen kehittämisen ja ylläpidon. Kansainvälisen rekrytoinnin lisääntyessä myös kieleen liittyvät haasteet lisääntyvät.

Sopimuskumppanuuksien ja yhteistyöverkostojen hallinnan epäonnistuminen

- Jatkossa merkittävimpiin hankintoihin tehdään Granite-riskienhallintatyökalun avulla riskiarviot, ja tarvittaessa huomiot viedään johtoryhmäkäsittelyyn. Myös sopimuksellista varautumista parannetaan.

Toimintavarmuus ja jatkuvuuden hallinta – häiriötilanteet ja poikkeusolot

- Työehtosopimusten päättyminen ja työtaistelut ovat haastaneet palvelutoimintaa. Lakkorajoista neuvottelemalla on kuitenkin onnistuttu turvaamaan kriittisten toimintojen jatkuvuus. Koronapandemian aikana tehdystä kriittisten toimintojen turvaamissuunnitelmasta on ollut hyötyä myös työtaisteluihin valmistauduttaessa.
- Venäjän mahdolliseen hybridivaikuttamiseen ja uusien väestöryhmien maahantuloon tulee valmistautua myös sosiaali- ja terveyspalveluissa.

HANKINTOJEN PERIAATTEET 1-4/2022

1. Hankintoja tehdään ja johdetaan tietoperusteisesti

- Sopimuskauden aikaisen datan keräämistä on vahvistettu ottamalla käyttöön palveluseteli- ja ostopalvelujärjestelmä (PSOP) kehitysvammaisten henkilöiden asumispalvelujen sekä työ- ja päivätoiminnan sopimuksissa.
- Efecte-sopimuksenhallintajärjestelmä on otettu käyttöön.
- Ostopalvelujen raportoinnin kehittämisen tiekartan mukaisesti on kuvattu PSOP-järjestelmän prosessi ja tuettu hyvinvointialueen hankintatoimen tietoperusteisuutta mm. hankintadatalta vaadittavia taustatietoja selvittämällä.
- Ostopalveluiden raportoinnin projekti on edennyt suunnitelman mukaisesti.
- Sosiaali- ja terveyspalvelujen johtoryhmän hankintojen ajankohtaiskatsausta varten on tehty ajantasainen hankintoja koskeva koonti, ja se otetaan käyttöön toukokuussa.

2. Hankintojen strategista suunnittelua ja tulosperusteisuutta vahvistetaan

- Vuoden 2022 hankinnoista on tunnistettu strategisesti merkittävät hankinnat, joiden osalta on tehty laaja-alaista suunnittelua lainsäädäntömuutokset sekä hyvinvointialueelle siirtymisen näkökulmat huomioiden. Tulosperusteisuuden elementtejä on mukana useammassa eri hankinnassa. Huumehoidon hankinta toteutuu kumppanuusmallilla.
- Ulkomaisen työvoiman hankinta on toteutunut tiiviissä yhteistyössä hyvinvointialueen ja Keiturin Soten kanssa.
- Hankinnoissa on huomioitu yleisesti hyvinvointialueen ulottuvuus.

3. Lisätään hankinta- ja järjestämisosaaamista sekä vuoropuhelua sidosryhmien kanssa

- Jokaisen hankintaprosessin aikana on käyty aktiivista markkinavuoropuhelua tuottajien kanssa.
- Vuoden 2022 aikana on korostunut laajamittainen vuoropuhelu sekä hyvinvointialueen tasoisesti että valtakunnallisesti hankintaprosessien aikana, mutta myös sopimuskauden erilaisten sopimukseen liittyneiden tapausten osalta. Valtakunnallisen markkinavuoropuhelun tarve noussi vahvasti esille.

4. Sosiaali- ja terveyspalvelujen hankinnat ovat kestäviä

- Vuoden 2022 alussa valmistunut hankintojen ympäristökriteeritiekartta on otettu käyttöön ja ympäristökriteereitä on sisällytetty laaja-alaisesti esim. Ikäihmisten ympärivuorokautisia palveluja koskevaan kilpailutukseen. Erityisesti painopisteenä ovat olleet sosiaalisen kestävyuden kriteerit.
- Kehitysvammaisten työ- ja päivätoiminnan hankinnassa tuottajilta on edellytetty ympäristösuunnitelmaa. Aiemmin suunnitelma on vaadittu vain asumispalveluhankinnoissa, mutta nyt ympäristösuunnitelman käyttöä on suunnitellusti laajennettu.

LAUTAKUNNAN TALOUS

1-4/2022

Sosiaali- ja terveyslautakunta

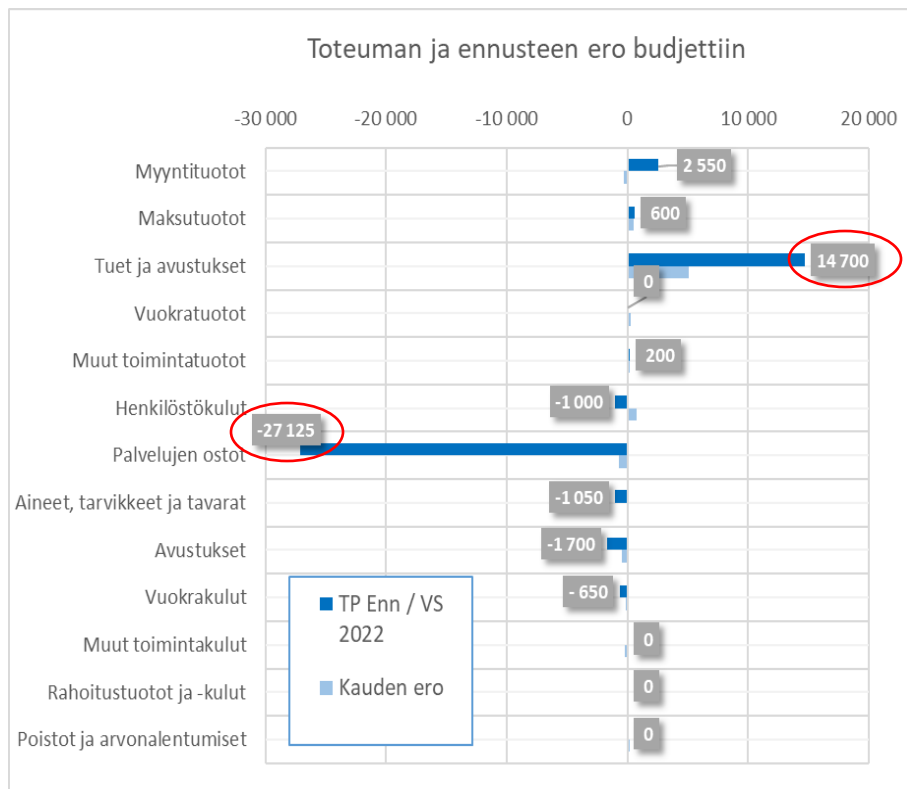
TP-Ennusteen
nettokasvu
50,2 M€ / 6,0 %

Sosiaali- ja terveyslautakunta	Tot. 2021 1-4	VS 2022 1-4	Tot. 2022 1-4	TP 2021	VS 2022	TP 2022 Enn.	TP Enn / VS 2022	Kauden ero
Toimintatulot	35 682	35 573	41 301	152 924	106 430	124 480	18 050	5 728
Toimintamenot	-315 439	-322 296	-322 818	-991 753	-981 956	-1 013 481	-31 525	-521
Toimintakate	-279 757	-286 723	-281 517	-838 829	-875 526	-889 001	-13 475	5 207

Merkittävät poikkeamat vuosisuunnitelmaan:

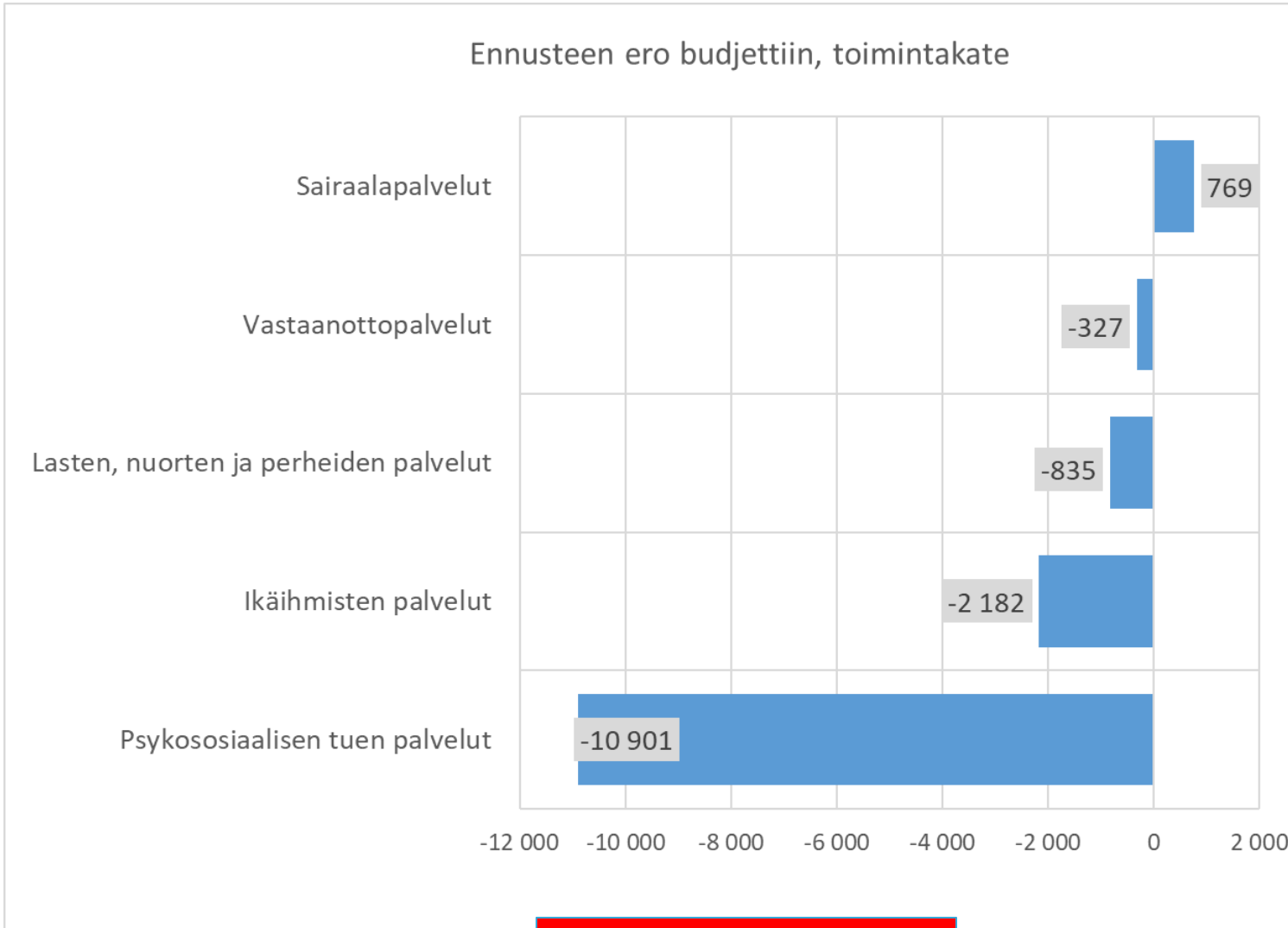
- Sosiaali- ja terveyslautakunnan tammi-huhtikuun toimintakate on toteutunut 5,2 milj. euroa ajankohdan vuosisuunnitelmaa parempana, mikä aiheutuu erityisesti Pirkanmaan sairaanhoitopiirin (PSHP) kiireettömän hoidon suunniteltua pienemmästä toteumasta. Lisäksi rekrytointihaasteet näkyvät henkilöstökulujen alittumisessa erityisesti ikäihmisten palveluissa. Koronaviruspandemia on vaikuttanut merkittävästi talouden toteumaan. Suurimmat vaikutukset ovat vastaanottopalvelujen laboratoriopalvelujen ostoissa (koronatestit) ja PSHP:n tuottamassa erikoissairaanhoidossa. Tammi-huhtikuussa on arvioitu välittömiä koronakustannuksia yhteensä 9,6 milj. euroa. Vastaavasti tuottoihin on jaksotettu koronakustannuksiin saatava valtionkorvaus.
- Tilinpäätösennusteen toimintakate on 13,5 milj. euroa budjetoitua heikompi. Suurimmat ylitykset aiheutuvat psykososiaalisen tuen palvelujen ostoista. Ennuste on parantunut maaliskuun ennusteeseen verrattuna 5,4 milj. euroa pääosin PSHP:n palvelutilauksen ennusteen tarkentumisen vuoksi. PSHP:n ennuste pieni hoitajien työtaistelun ja alkuvuoden laskutuksen oikaisemisen vuoksi. Tilinpäätösennusteessa välittömät koronakustannukset ovat 14,7 milj. euroa. Ennusteessa oletetaan, että kustannukset kompensoidaan täysimääräisesti. Tilinpäätösennusteen nettomenojen kasvu edellisvuoteen verrattuna on 50,2 milj. euroa eli +6,0 %.
- Toimintatuottojen ennustetaan toteutuvan 18,1 milj. euroa budjetoitua suurempina, mikä johtuu pääosin välittömien koronakustannusten kattamiseksi saatavista valtionavustuksista. Valtionavustusten kriteerit tarkentuvat myöhemmin, joten ennuste perustuu arviointiin. Myyntituottojen ennustetaan toteutuvan budjetoitua parempana, mikä aiheutuu kehitysvammaisten asumispalvelujen ateria- ja ylläpitomaksuista, jotka laskutetaan uuden asiakasmaksulain mukaan asiakailta sekä aiheutuneisiin kustannuksiin perustuvasta Oriveden yhteistoimintaosuudesta. Lisäksi maksutulot ylittivät ikäihmisten palveluissa. Asiakasmaksulain (1.7.2021 alkaen) muutoksen maksutuottoja pienentävä vaikutus on ollut talousarviovalmistelussa arvioitua vähäisempi.
- Toimintakulujen ennuste on 31,5 milj. vuosisuunnitelmaa suurempi. Suurimmat ylitykset ovat palvelujen ostoissa. Palvelujen ostoissa on merkittäviä ylityksiä etenkin koronatestaukseen liittyvissä laboratoriopalveluissa, vammaispalveluissa, päihde- ja mielenterveyspalveluissa, ikäihmisten asumispalveluissa ja kotihoidossa sekä PSHP:n palvelutilauksessa. Henkilöstökulujen ennustetaan toteutuvan vuosisuunnitelmaa suurempina mm. vastaanottopalvelujen Hatanpään rokotusyksikön ja terveysasemien henkilöstökustannuksista johtuen. Vastaavasti ikäihmisten palveluissa, suun terveydenhuollossa ja sairaalapaalveluissa on merkittäviä rekrytointihaasteita. Työvoimavajetta on korvattu palvelujen ostoilla. Palvelualueen vuosisuunnitelmaa laadittaessa on jouduttu karsimaan vuorolisä- ja sijaisrahoja kehukseen pääsemiseksi, ja osaltaan tämä vaikuttaa henkilöstökulujen ylitysenennusteeseen. Aineet, tarvikkeet ja tavarat tiliryhmän ylitykset johtuvat pääosin huumekuntouksen lääke- ja hoitotarvikkeekustannuksista sekä koronapandemian suojavarustekustannuksista. Avustusten ylitys aiheutuu pääosin ulkoisille palvelutuottajille maksettavista korona-suojausrustekorvauksista ja vammaispalvelujen henkilökohtaisen avun työnantajamallin kustannuksista. Vuokrakulujen ennustetaan toteutuvan vuosisuunnitelmaa suurempina pääosin ikäihmisten koneiden ja laitteiden vuokrien johdosta.

Toteuman ja ennusteen ero budjettiin

Ennusteet palveluryhmittäin

Ennusteen ero budjettiin, toimintakate

Yhteensä -13,5 M€

Merkittävimmät poikkeamat vuosisuunnitelmaan

Sairaalapalvelut

- Koronakorvaukset kattavat PSHP:n palvelutilauksen ylitykset, henkilöstösäästöt (rekrytointiongelmat) (+)

Vastaanottopalvelut

- Henkilöstökulut, palvelujen ostot, korona-avustukset kompensoivat koronakustannukset (-)

Lasten, nuorten ja perheiden palvelut

- Henkilöstökulut (-)

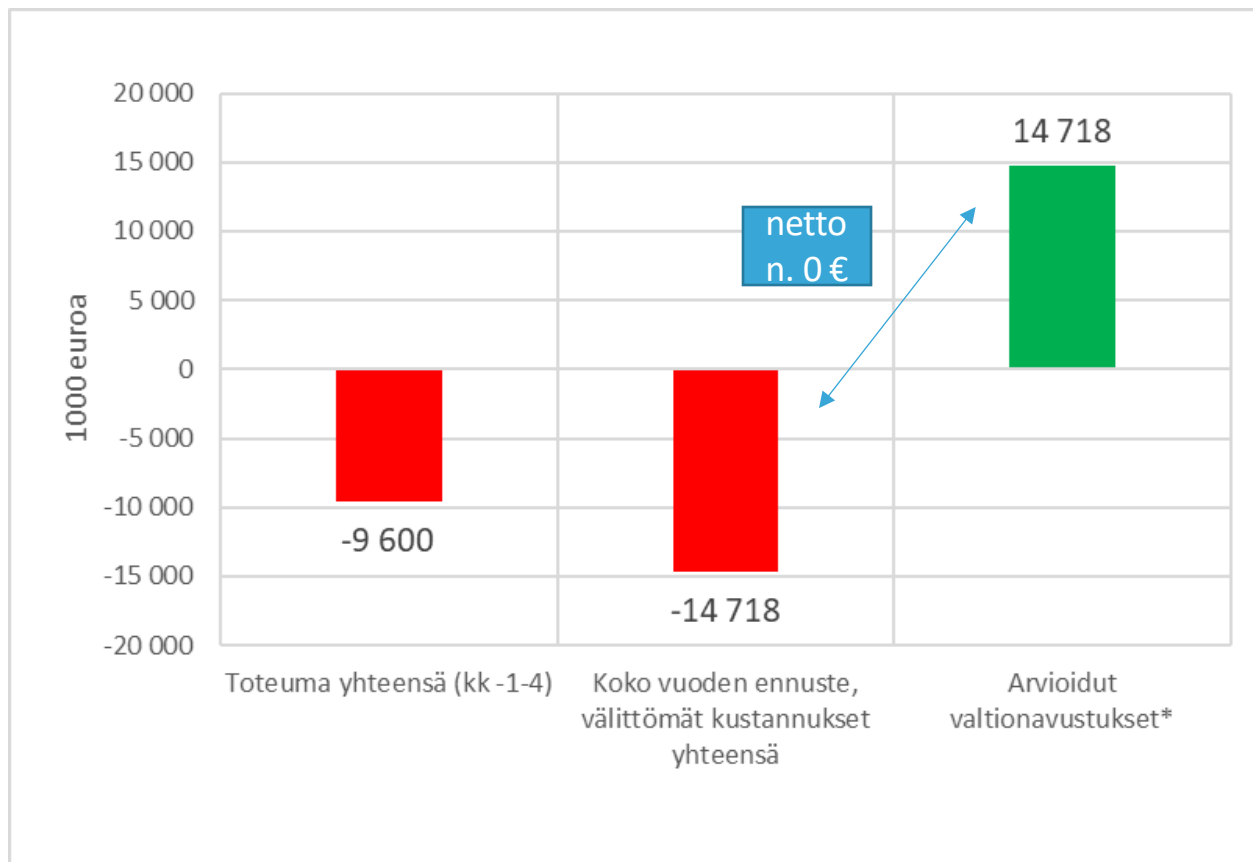
Ikäihmisten palvelut

- Asumispalvelujen ja kotihoidon ostot, työterveyden kustannukset (-)

Psykososiaalisen tuen palvelut

- Vammaispalvelujen sekä päihde- ja mielenterveyspalvelujen ostot (-)

Koronan talousvaikutukset, yhteenveto

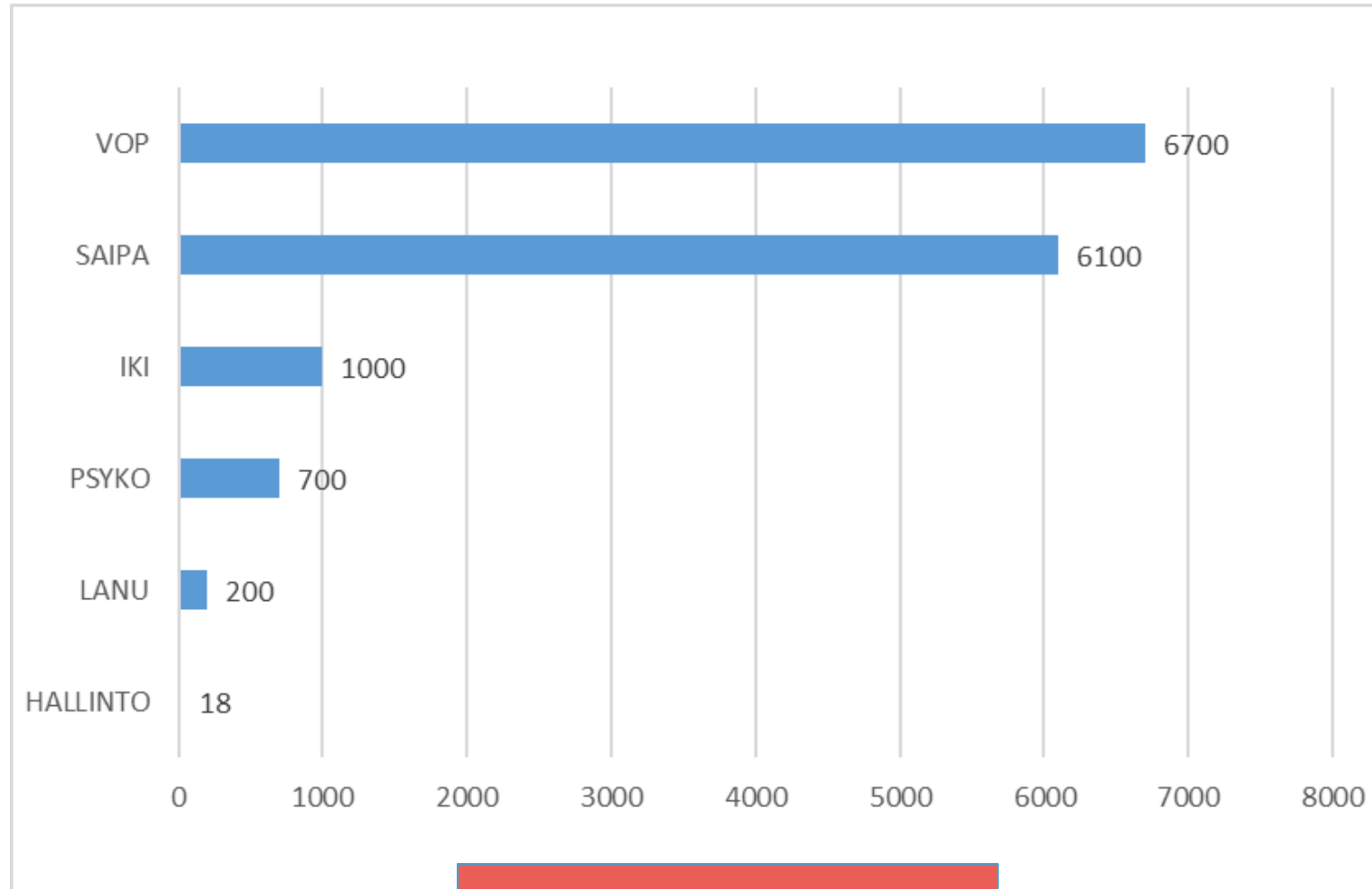

* Välittömiin koronakustannuksiin saatavan valtionavustuksen on arvioitu olevan 14,7 milj. euroa. STM jatkaa korona-avustuksia myös vuonna 2022. Yksikkökorvausten taso on kuitenkin epävarma, joten huhtikuun ennusteessa arvioidaan, että kustannukset kompensoidaan täysimääräisesti vuoden 2021 tapaan.

Välittömät vaikutukset (arvio)

- Tammi-huhtikuussa (4 kk) toteutuneita kustannuksia yht. 9,6 M€, josta PSHP:n osuus 3,9 M€ (ei sisällä avohoidon käyntejä, joihin ei saada koronakompensaatiota).
- **Koronapandemian kesto vuonna 2022 ja sen vaikutukset ovat epävarmat.**
- Koko vuoden arvioidut välittömät kustannukset ovat **yhteensä 14,7 M€** (josta Oriveden osuus 0,15 M€). Ennusteessa oletetaan, että kustannukset kompensoidaan täysimääräisesti. **Koronan nettovaikutus on ennusteessa on noin 0.**
- Testauskustannukset (laboratoriopalvelut) 4,2 M€
 - Vastaanottoiminnassa koronan testausmäärät ovat laskeneet alkuvuoden tasosta. Testauksen ennustetaan jatkuvan matalalla volyymillä vuoden loppuun asti ollen huhtikuun testauksen tasoa (noin 0,3 milj. euroa koronanäytteenottoa kuukaudessa).
- PSHP:n laskuttamat kustannukset (6,0 M€, vuodeosastohoito ja tehohoito)
- Henkilöstömenot (2,9 M€)
- Massarokotukset (1,3 M€) (pääosin henkilöstömenoja)
- Suojavarusteet ym. tarvikkeet (0,7 M€)
- Avustukset muille sote-palvelujen tuottajille (1,2 M€)

Ennustetut välittömät koronakustannukset (100 % korona-avustus) palveluryhmittäin 2022

Yhteensä 14,7 M€
(Tre 14,57 M€ ja Ori 0,15 M€)

Investoinnit

Toteuma-aste
19 %

Investoinnit	Toteuma 1 -4 2022	TP 2021	VS 2022	TP 2022 Enn.	TP Enn / VS 2022
Lasten, nuorten ja perheiden palve	-71	-306	-152	-152	0
Vastaanottopalvelujen palveluryhm	-198	-289	-569	-569	0
Psykososiaalisen tuen palveluryhnr	0	-121	-187	-102	85
Sairaalapalvelujen palveluryhmä	0	0	-157	-187	-30
Ikäihmistien palveluryhmä	-25	-402	-470	-470	0
Yhteensä	-294	-1 118	-1 535	-1 480	55

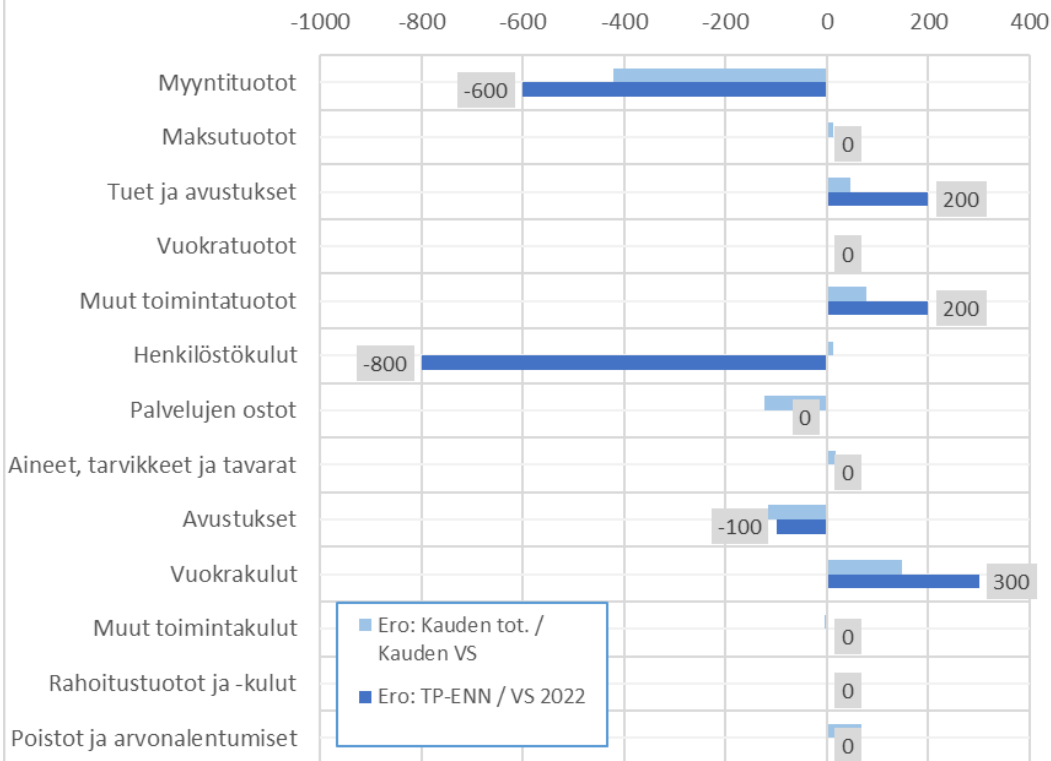
- Sosiaali- ja terveyslautakunnan investointien toteutuminen painottuu loppuvuoteen. Alkuvuonna investointeja on toteutunut 0,3 milj. euroa ja koko vuoden ennuste on 1,5 milj. euroa. Investointiennuste on 0,1 milj. euroa budjetoitua pienempi, mikä johtuu vaikeavammaisten hisseistä ja nostolaitteista, joiden hankinta siirtyi Pirkanmaan apuvälinekeskukselle 1.1.2022 alkaen.

Lasten, nuorten ja perheiden palveluryhmä

Lasten, nuorten ja perheiden palveluryhmä	Tot. 2021 1-4	VS 2022 1-4	Tot. 2022 1-4	TP 2021	VS 2022	TP 2022 Enn.	TP Enn / VS 2022	Kauden ero
Toimintatulot	2 856	3 190	2 868	9 822	9 531	9 331	-200	-322
Toimintamenot	-38 763	-39 178	-39 253	-120 640	-120 865	-121 500	-635	-75
Toimintakate	-35 907	-35 988	-36 385	-110 818	-111 334	-112 169	-835	-397

TP-Enn.
nettokasvu
1,4 M€ / 1,2 %

Toteuman ja ennusteen ero budjettiin*

Merkittävät poikkeamat vuosisuunnitelmaan:

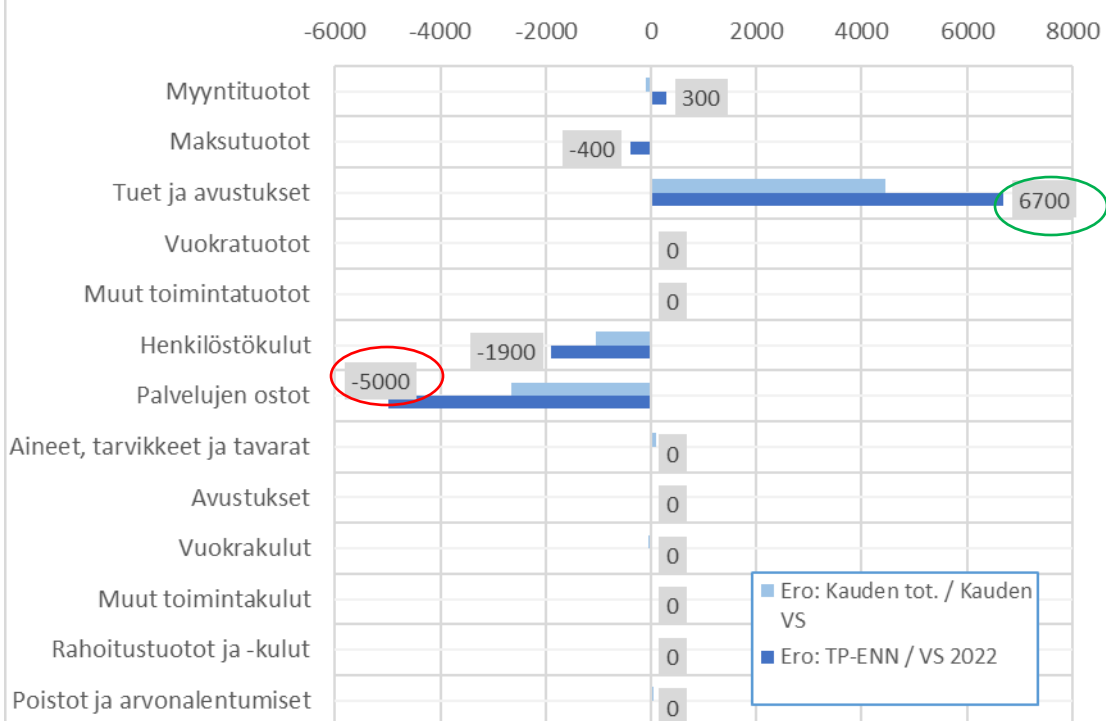
- Lasten, nuorten ja perheiden palvelujen toimintakate on toteutunut 0,4 milj. euroa ajankohdan vuosisuunnitelmaa heikompana, mikä johtuu pääosin myyntituottojen alituksesta.
- Palveluryhmän tilinpäätösennusteen toimintakate on 0,8 milj. euroa budjetoitua heikompi.
- Toimintatuottojen ennustetaan toteutuvan 0,2 milj. euroa budjetoitua heikompana johtuen Luotsin ohjaustyön ja aiheutuneisiin kustannuksiin perustuvan Oriveden yhteistoimintaosuuden toteumista.
- Toimintakulujen ylitysennuste on 0,6 milj. euroa, mikä johtuu henkilöstökuluista. Henkilöstökulujen ylitykset aiheutuvat perhetukikeskusten lisähenkilöstötarpeesta, avoimien vakanssien työnjakojärjestelyiden ylityö-, vuorolisä- ja sijaiskuluista sekä sosiaalityöntekijöiden palkantarkistuspäätöksestä rekrytointihaasteiden helpottamiseksi.

Vastaanottopalvelujen palveluryhmä

Vastaanottopalvelujen palveluryhmä	Tot. 2021 1-4	VS 2022 1-4	Tot. 2022 1-4	TP 2021	VS 2022	TP 2022 Enn.	TP Enn / VS 2022	Kauden ero
Toimintatulot	6 132	6 167	10 518	45 064	18 486	25 086	6 600	4 351
Toimintamenot	-37 499	-32 286	-35 917	-119 562	-100 336	-107 263	-6 927	-3 631
Toimintakate	-31 367	-26 119	-25 399	-74 498	-81 850	-82 177	-327	720

TP-Enn. nettokasvu
7,7 M€ / 10,3 %
(huom! v. 2021
koronakustannusten
ylikompensaatio)

Toteuman ja ennusteen ero budjettiin*

Merkittävät poikkeamat vuosisuunnitelmaan:

- Vastaanottopalvelujen toimintakate on toteutunut 0,7 milj. euroa ajankohdan vuosisuunnitelmaa parempana. Koronapandemian vaikutukset näkyvät tuottojen ja kulujen ylityksinä.
- Palveluryhmän tilinpäätösennusteen toimintakate on 0,3 milj. euroa budjetoitua heikompi.
- Toimintatuottojen ennustetaan toteutuvan 6,6 milj. euroa budjetoitua suurempana, mikä johtuu pääosin koronakustannuksiin arvioidusta valtionavustuksesta. Lisäksi aiheutuneisiin kustannuksiin perustuvan Oriveden yhteistoimintaosuuden ennustetaan toteutuvan suunniteltua suurempana. Maksutuottojen arvioidaan toteutuvan suunniteltua pienempinä, mikä aiheutuu koronapandemiasta sekä terveysasemien toimintamallin muutoksesta.
- Toimintakulujen ennuste ylittää vuosisuunnitelman 5,9 milj. eurolla. Pääosa ylityksestä aiheutuu koronakustannuksista. Suurimmat ylitykset ovat palvelujen ostoissa ja henkilöstökuluissa. Henkilöstökulujen ylitys aiheutuu pääosin Hatanpään rokotusyksikön ja terveysasemien toiminnasta. Ylityksen taustalla ovat koronapandemia ja kohonneet sijaiskustannukset. Rokotusten ennustetaan jatkuvan syksyllä neljännellä rokotuskierroksella. Vastaavasti suun terveydenhuollossa on työvoimavajetta. Palvelujen ostojen ylitys johtuu pääosin koronatestaukseen liittyvistä laboratoriopalvelujen ostoista. Testauksen ennustetaan jatkuvan matalammalla volyymillä vuoden loppuun asti. Suun terveydenhuollon oman tuotannon rekrytointihaasteiden ennustetaan jatkuvan, jolloin työvoimavajetta joudutaan korvaamaan ostopalvelulla.

Psykososiaalisen tuen palveluryhmä

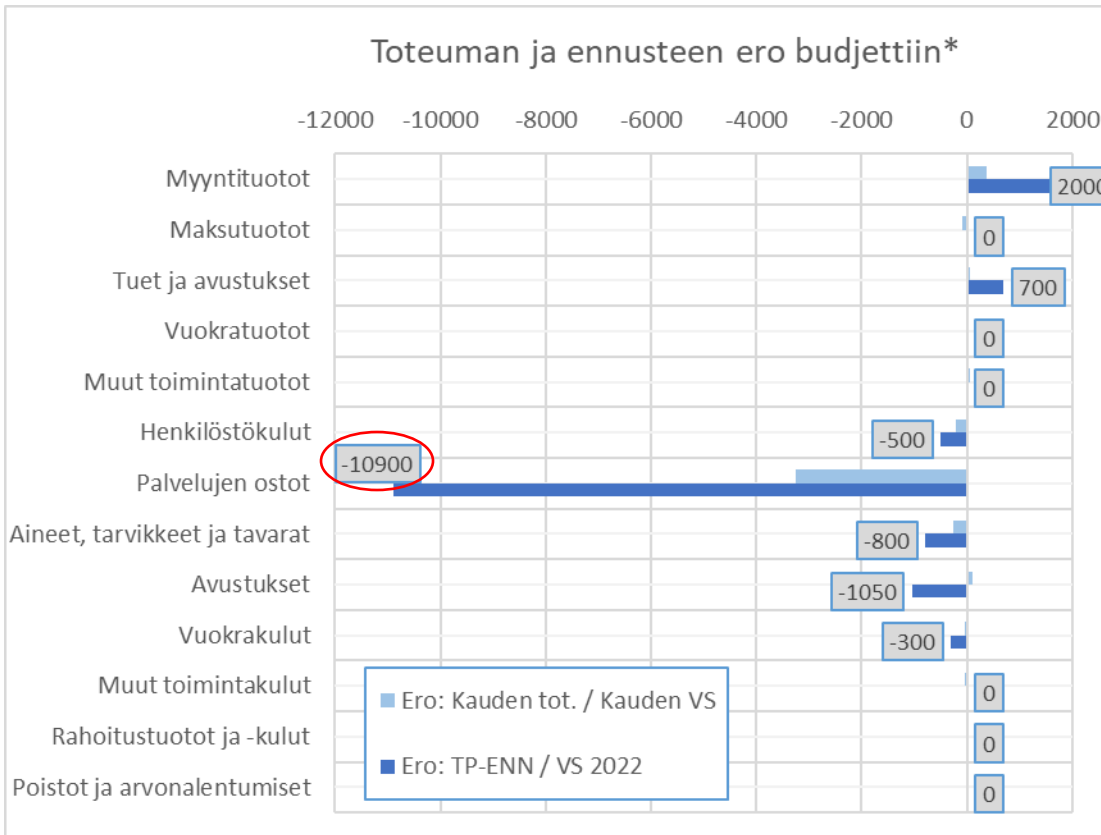
Psykososiaalisen tuen palveluryhmä	Tot. 2021 1-4	VS 2022 1-4	Tot. 2022 1-4	TP 2021	VS 2022	TP 2022 Enn.	TP Enn / VS 2022	Kauden ero
Toimintatulot	6 510	7 054	7 392	23 694	21 000	23 700	2 700	338
Toimintamenot	-45 844	-45 975	-49 657	-147 034	-140 084	-153 685	-13 601	-3 683
Toimintakate	-39 334	-38 921	-42 265	-123 340	-119 084	-129 986	-10 901	-3 344

TP-Enn.
nettokasvu
6,6 M€ / 5,4 %

Merkittävät poikkeamat vuosisuunnitelmaan:

- Psykososiaalisen tuen palvelujen toimintakate on toteutunut tammi-huhtikuussa 3,3 milj. euroa ajankohdan vuosisuunnitelmaa heikompana.
- Palveluryhmän tilinpäätösennusteen toimintakate on 10,9 milj. euroa budjetoitua heikompi.
- Toimintatuottojen ennustetaan toteutuvan 2,7 milj. euroa talousarviota parempana. Tuottojen ylitykseen vaikuttaa koronakustannuksiin arvioidut valtionavustukset sekä myyntituotot. Myyntituottojen ennustetaan toteutuvan vuosisuunnitelmaa suurempina johtuen pääosin kehitysvammaisten asumispalvelujen ateria- ja ylläpitomaksuista, joita laskutetaan asiakkailta. Palveluntuottajien aikaisemmin perimät asiakasmaksut ovat siirtyneet kunnan peittäviksi asiakasmaksulain muutoksen johdosta. Lisäksi hätämajoituksen ja vastaanottokeskuksen korvaukset valtiolta, Oriveden yhteistoimintaosuus sekä vammaispalvelujen kotikuntakorvaukset ylittyvät.
- Toimintakulujen ylitysennuste on 13,6 milj. euroa, mikä johtuu pääosin vammaispalveluiden sekä päihde- ja mielenterveyspalvelujen ostoista. Palvelujen ostoissa kuluvan vuoden lähtökohta on hankala, sillä vuosisuunnitelma on yhteensä 4,6 milj. euroa edellisen vuoden toteumaa pienempi. Lisäksi palveluihin on kohdistunut merkittäviä hinnankorotuksia, joihin ei ole varauduttu talousarviossa. Vammaispalveluissa suurimmat ylitykset aiheutuvat mm. palveluasuminen omaan kotiin –tuotteen hintojen merkittävästä korotuksista, palvelusetelien käytön lisääntymisestä, kehitysvammaisten asumispalvelujen hintojen noususta ja budjetoimattomista kehitysvammaisten asumispalvelujen ateria- ja ylläpitopalveluista. Päihde- ja mielenterveyspalvelujen ostojen ylitykset aiheutuvat pääosin tehostetun palveluasumisen ja huume kuntoutuksen kustannuksista. Tarvikekustannusten ennustetaan toteutuvan vuosisuunnitelmaa suurempana johtuen huume kuntoutuksen lääkkeitä ja hoitotarvikkeista sekä vähävaraisille hankituista maskeista. Avustusten ylitys aiheutuu henkilökohtaisen avun työnantajamallin kustannuksista sekä ulkoisille palveluntuottajille korvattavista koronakustannuksista.

Toteuman ja ennusteen ero budjettiin*

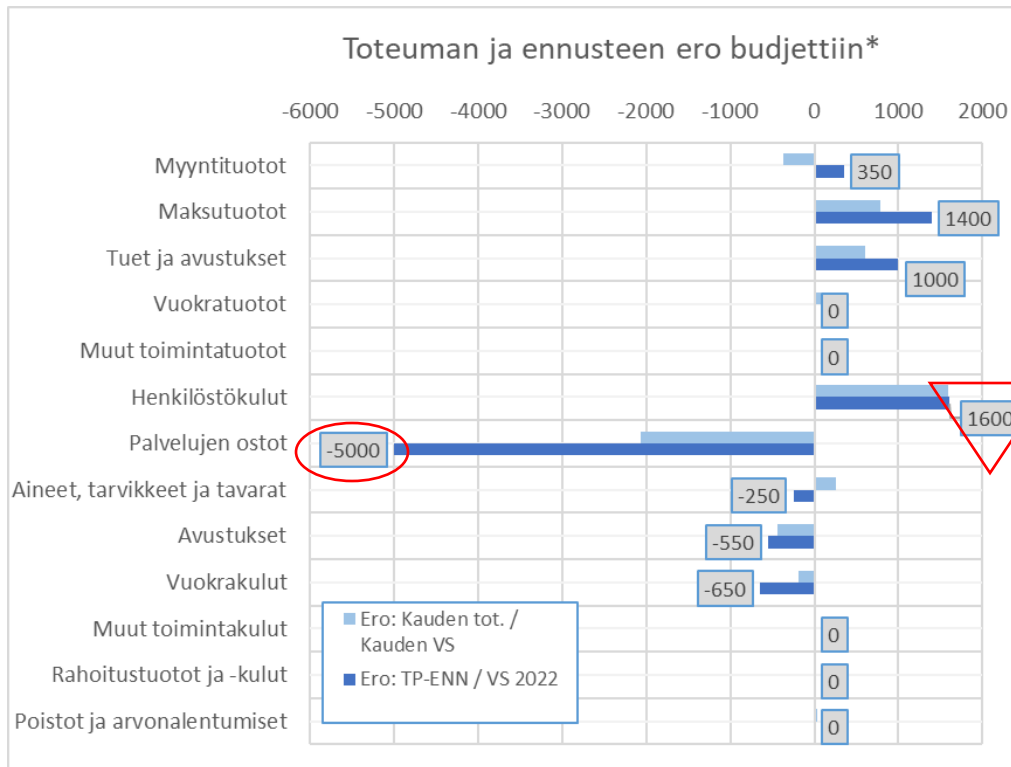
Ikäihmisten palveluryhmä

Ikäihmisten palveluryhmä	Tot. 2021 1-4	VS 2022 1-4	Tot. 2022 1-4	TP 2021	VS 2022	TP 2022 Enn.	TP Enn / VS 2022	Kauden ero
Toimintatulot	18 163	17 209	18 456	59 066	51 552	54 302	2 750	1 247
Toimintamenot	-68 480	-71 946	-72 780	-220 761	-227 639	-232 571	-4 932	-835
Toimintakate	-50 317	-54 737	-54 324	-161 695	-176 088	-178 269	-2 182	413

TP-Enn.
nettokasvu
16,6 M€ / 10,3 %

Merkittävät poikkeamat vuosisuunnitelmaan:

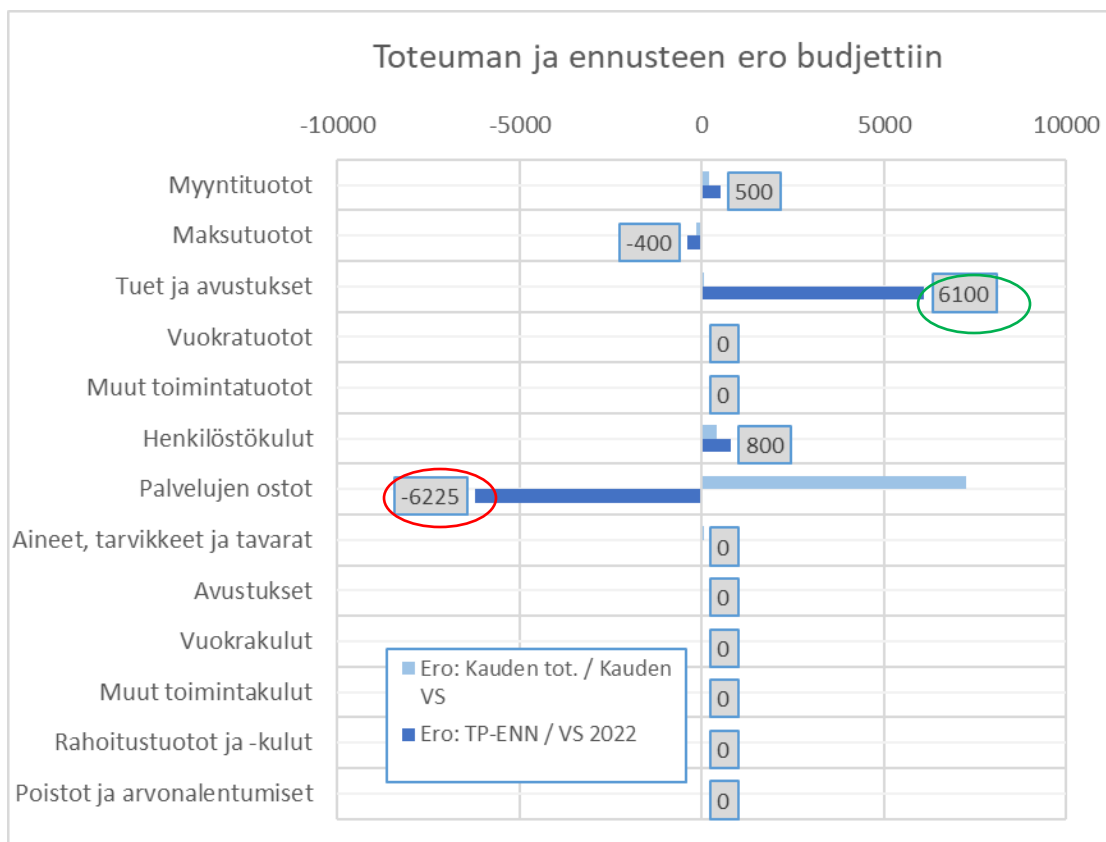
- Ikäihmisten palvelujen toimintakate on toteutunut 0,4 milj. euroa ajankohdan vuosisuunnitelmaa parempana, mikä aiheutuu pääosin maksutuottojen hyvästä kertymästä ja henkilöstökulujen alittumisesta. Vastaavasti palvelujen ostot ovat toteutuneet alkuvuonna selvästi suunniteltua suurempina
- Tilinpäätösennusteen toimintakate on 2,2 milj. euroa budjetoitua heikompi.
- Toimintatuottojen ennustetaan toteutuvan 2,8 milj. euroa budjetoitua suurempina, mikä johtuu pääosin maksutuottojen hyvästä kertymästä ja koronakustannuksiin arvioidusta valtionavustuksesta. Asiakasmaksulain (1.7.2021 alkaen) muutoksen maksutuottoja pienentävä vaikutus on ollut talousarviovalmistelussa arvioitua vähäisempi. Myyntituottojen ylitykseen vaikuttaa aiheutuneisiin kustannuksiin perustuva Oriveden yhteistoimintaosuus.
- Toimintakulujen ylitysennuste on 4,9 milj. euroa, mikä johtuu pääosin palvelujen ostoista. Palvelujen ostojen suurimmat ylitykset aiheutuvat tehostetun palveluasumisen ja palveluasumisen ostoista, kotikuntalain kotikuntakorvauksista, lyhytaikaishoidon ja kotihoidon ostoista sekä työterveyshuollon kustannuksista. Hoitotarvikekulujen ennustetaan ylittävän koronapandemiasta johtuvan henkilökunnan ja omaisten suojautumisen vuoksi. Avustusten ennustetaan ylittävän yksityisille palvelutuottajille maksettavien korona-avustusten vuoksi. Koneiden ja laitteiden vuokrien ylitykseen vaikuttaa lääkeautomaattien lisääntyminen ja autojen vuokrat. Vastaavasti henkilöstökulut toteutuvat budjetoitua pienempinä rekryointivaikeuksista johtuen. Palveluryhmässä oli huhtikuun lopussa 241 avointa vakaita vakanssia. Hakijoita vakansseihin on edelleen huonosti. Työvoimavajetta on korvattu palvelujen ostoilla. Henkilöstökulujen alittumisennuste on suhteellisen pieni verrattuna avoimien vakanssien määrään. Tätä selittävät budjetoimattomat palkat sekä budjetin tasapainottamiseksi tehdyt vuorolisäleikkaukset. Budjetoimattomia arvioituja henkilöstökuluja ovat Filippiiniläisten hoiva-avustajien palkat ja kotihoidon lähihoitajien palkankorotus. Lisäksi omaan toimintaan otetun Tammelan kotihoidon kustannukset ovat suuremmat kuin Kotitorin ostokotihoidossa.

Sairaalapalvelujen palveluryhmä

Sairaalapalvelujen palveluryhmä	Tot. 2021 1-4	VS 2022 1-4	Tot. 2022 1-4	TP 2021	VS 2022	TP 2022 Enn.	TP Enn / VS 2022	Kauden ero
Toimintatulot	2 021	1 954	2 067	15 278	5 860	12 060	6 200	113
Toimintamenot	-124 853	-132 912	-125 210	-383 756	-393 030	-398 461	-5 431	7 702
Toimintakate	-122 832	-130 959	-123 143	-368 478	-387 170	-386 401	769	7 815

TP-Enn.
nettokasvu
17,9 M€ / 4,9 %

Merkittävät poikkeamat vuosisuunnitelmaan:

- Sairaalapalvelujen tammi-huhtikuun toimintakate on toteutunut 7,8 milj. euroa ajankohdan vuosisuunnitelmaa parempana, mikä aiheutuu Pirkanmaan sairaanhoitopiirin (PSHP) kiireettömän hoidon suunniteltua pienemmästä toteumasta. Koronatilanne ja hoitajien työtaistelu ovat vaikuttaneet laskutuksen ja suorittemäärien kehitykseen alkuvuonna.
- Palveluryhmän tilinpäätösennusteen toimintakate on 0,8 milj. euroa budjetoitua parempi.
- Toimintatuottojen ennustetaan toteutuvan 6,2 milj. euroa budjetoitua suurempana, mikä aiheutuu pääosin valtion korona-avustuksesta. Lisäksi myyntituottojen ennustetaan ylittävän aiheutuneisiin kustannuksiin perustuvasta Oriveden yhteistoimintaosuudesta johtuen. Maksutuottojen ennuste on budjetoitua pienempi, mikä johtuu oman toiminnan hoitovuorokausien sekä käyntien vähenemisestä.
- Toimintakulujen ennuste on 5,4 milj. euroa vuosisuunnitelmaa suurempi, mikä aiheutuu palvelujen ostoista. Vastaavasti henkilöstökulujen ennustetaan toteutuvan talousarviota pienempinä rekrytointihaasteista johtuen. Palvelujen ostojen ylitysennuste aiheutuu PSHP:n palvelutilauksesta sekä vuokratyövoiman ostoista oman tuotannon henkilöstövajeen kattamiseksi. Alkuvuoden toteuman perusteella Pirkanmaan sairaanhoitopiiriltä (PSHP) hankittavan erikoissairaanhoidon kokonaisuuden ennustetaan ylittävän talousarvion 6,0 milj. eurolla. Arvioidut korona-avustukset kompensoivat ylityksen täysimääräisesti, joten nettoennuste on talousarvion mukainen. Ennuste on parantunut 4,5 milj. euroa maaliskuun tilanteeseen verrattuna, sillä hoitajien työtaistelun ja laskutuksen oikaisemisen vuoksi huhtikuun laskutus toteutui merkittävästi viime vuoden huhtikuuta pienempänä.